

ELŐFIZETÉS:
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona,
 Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona,
 Egy hónap 2 k. 40 f.
HÍRDETÉSEK:
 A sor első sor egyenlő 20 fillér,
 a többi sorok egyenlő 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

POSZTERKEMZŐ
STAUBER JÓZSEF.

Péntek február 26.

Sikeres harcaink a lembergi vonalért.

BUDAPEST. (Hivatalos) A főhadiszállás jelenti:

Oroszországban nincs változás.

Nyugatgalliai arcvonalon egyik harci csoportunk előretörésével Grybowtól keletre az oroszoktól néhány támaszpontot ragadott el, ötszázhatvan oroszot foglyul ejtett és hat géppuskát zsákmányolt.

A Kárpátokban ismét erősen esik a hó, ami a harci tevékenységet befolyásolja. Az általános helyzet nem változott.

A Dnyesztertől délre folyó útközetekben csapataink támadásai sikeresen haladnak előre. Folyó hó 21-iki és 22-iki harcokban tíz tisztet és háromezernégyezerharmincyolc főnyi légénységet elfogtunk.

Bukovinában nincs változás. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Tizenötezer orosz fogoly az újabb harcokban.

(Az orosz hadosztály parancsnok tudatlansága.)

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Chapagneban az ellenség folytatta kétségbeesett támadásait, amelyek azonban ép úgy, mint az előzőek, harcban vetett nagy erők ellenére is legcsekélyebb siker nélkül maradtak. Különben nevezetesebb jelenteni való nincs.

Keleti hadszíntér:

Niemen—Bobr és Narew mentén a harcok tovább folynak.

Prasznisz varszerűen kiépített várost, tegnap a keletporoszországi tartalék csapatok szíves harcok után rohammal elfoglalták. Több mint tízezer hadifogoly, több mint húsz ágyú, egy nagy géptegyver-raktár és igen sok hadiszerszám jutott a kezünkbe.

A Visztulától északra vívott egyéb harcokban legutóbbi napokban ötezer oroszot ejtettünk foglyul.

Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében az oroszok többszörös túlerővel végrehajtott támadás után elfoglalták Behmowtól délkeletre eső Mogilj külső erődöt. Egyébként nincs újság.

Megemlítésre érdemes, hogy az ötvenhetedik orosz tartalék hadosztálynak Augusztownál elfogott parancsnoka a német tisztektől azt kérdezte, igaz-e, hogy a németek által ostromolt Antwerpent nemsokára elfog esni. Midőn azután felelősközlötték őt a nyugati hadszíntéri helyzetről, nem akarta elhinni, hogy a német nyugati haderő Francia földön áll. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Stanislau rejtélye.

Arad, február 25.

Galiciában az ellenség február 19. és 20-án előkészítő tüzérségi tüzelés után, amely rendkívül heves volt, Zakliczyntól északra offenzívába ment át, amelyet háromszor megismételt támadás után visszavertünk. Mezőlaborc és a San alsó folyása között a harcok tartanak, a támadások és azok elhárításai szakadatlanul változnak. Újabb támadásokat, amelyeket a németek a koziwkai magaslatok ellen és Neurczank környékén intéztek, kivétel nélkül visszavertünk. Csapatunk elkeseredett harcok után megerősítették helyzetüket a Duklától délkeletre levő magaslatokon, Beneczowtól északnyugatra. Délgaliciában az ellenség megszállta Stanislaut.

A német tengerészeti vezérkar jelentette volt előszeretettel mindig olyanformán a német flotta sikereit, hogy közzétette az angol admirálisok kommunikéját, amely a néhai Emden által zsákmányolt gőzösökről, U 9 által fenékre furt cirkálókról szólt. Mert hiszen lehet-e diadalunknak beszédesebb kifejezője és hirdetője, mint az ellenség jelentése saját veszteségeiről? És éppen ez az, ami rejtélyessé teszi Stanislau sorsát. Az oroszok már lemondással és egyetlen, de sokat mondó sorban jelentették, hogy a várost elvesztették. A mi haditudósítóink szerint még ma is Stanislau birtokáért tartanak a harcok. Mindenki föl kell merülni a kérdésnek, hogy miért állítaná az orosz vezérkar Stanislau elvesztését, amely a galíciai orosz csapatok helyzetére nem előnyös, miért hirdetnék Berlin nagy lapjai a Vossische Zeitung, a Berliner Tageblatt hatalmas fekete betűkkel a jelentős eseményt, amelynek

Galicia keleti részében — amint azt a haditudósítók néhány nap óta hivatalos jóváhagyással jelentik — heves harcok folynak egy jelentős város: Stanislau birtokáért. A Kárpátokból előretört csapatok törnek itt előre, hogy egy fontos csomópontot birtokukba vegyenek a makacsul védekező ellenségtől. A harcok kimenetele nem aggaszthat, a várakozásunk nem tehet kétségessé: hiszen az országot éppen úgy, mint a harcoló seregeket az utolsó katonától a legmagasabb tisztig ma már nemcsak a győzelem és siker akarása tölti be, hanem az a biztos tudat és meggyőződés, hogy az oroszokkal már végeztünk, északi harcunk legcsodálatosabb és legnehezebb részén túl vagyunk és ma már megingott erejű ellenséggel állunk szembe. Ez a meggyőződés hatja át a katonáink harcait irányító vezetőket és hogy ez a hangulat nem jut kifejezésre sikereinknek kissé ujjongóbb, kissé színesebb aláfestésében, annak hadvezetőségünk nagy és néha már túlzottnak tetsző mérséklete lehet az oka.

Talán ezen a fegyelmezett mérsékleten mulik az is, hogy a harctéri jelentések még Stanislauért vívott véres és makacs küzdelmekről szólnak, amikor már az ellenség jelentése Stanislau elvesztését adja tudtul. A berlini lapok tegnapelőtt este ujjongó diadalal hozták hírel: „Rückeroberung Stanislau”. „Stanislau von k. u. k. Truppen besetzt” és a német félhivatalos közlöny, a Wolff távirati ügynökség kiadásában megjelent pétervári tudósítás szerint az orosz nagyvezérkar kommunikéja így számol be a délgalíciai város elvesztéséről:

igaz, vagy nem igaz voltáról a félhivatalos Wolf-ügynökség meggyőződhetett?

A mostani grandiózus háboruban már megtanultuk egyéb leckék közt azt is, hogy a harcok sorsa nem egyes városok birtokán dől el. Vannak városok, amelyek háromszor, négyszer cseréltek gazdát a hullámzó harcokban, de soha sem a város megszerzése volt a cél, vagy a döntő kártya. Bizonytalán áll ez az igazság Stanislaura is. Offenzívánkban egy állomás, amelyet mások előztek meg és mások követnek még. Ma, holnap, holnapután a miénknek kell lennie. De ha már tegnap a miénk volt, ha az ellenség már maga hirdeti, hogy a miénk lett: miért ne örvendhesünk ennek: ez a kérdés ma Stanislau rejtélye.

A nagyváradai főjegyző katonai behívása.

(A polgármester felterjesztése helyettese kérelme ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, február 25.

Érthető feltűnést keltett, hogy Lukács Ödönt, a város főjegyzőjét, aki katonai kötelezettségének teljesítése alól, mint nélkülözhetlen mentesítve volt, behívják katonai szolgálatára, még pedig annak az előterjesztésnek az alapján, amelyet Komlóssy József városi tanácsos, mint polgármester helyettes, önhatalmúlag tett a belügy és honvédelmi miniszterekhez.

Maga a sajnálatos eset, amely a tanács tagjai között, de a város valamennyi hivatalában, a tisztviselők között igen lehangolóan hatott, erősen foglalkoztatta tegnap a közvéleményt, amely a legfeszültebb érdeklődéssel várja ennek az ügynek folytatódó fázisait. Ezek közül kétségtelenül figyelmet érdemel az a tény, hogy Komlóssy József február hó 12-én megtartott városi közgyűlés napján Lukács főjegyzővé történt megválasztása után nyomban beadványt intézett a város polgármesteréhez, amelyben bejelentette, hogy lemond a fővárosi bizottsági elnökségről, amely tisztséget, megbízás folytán a mindenkori polgármester helyettes vált be és ez a minősége megszűnt, amennyiben a közgyűlés Lukács Ödönt főjegyzővé és így a város szervezeti szabályrendelete értelmében polgármester helyettesé választotta.

E lemondás ellenére azonban Komlóssy József február 14-én mint polgármester helyettes írta alá a belügy és honvédelmi miniszterekhez intézett felterjesztéseit, amelyekben fel függeszteni kéri Lukács Ödönnek a katonai szolgálat alól való mentesítését.

Hogy pedig ezeket a felterjesztéseket, minden felhatalmazás, a polgármester és a városi tanács tudta nélkül intézte a minisztériumokhoz Komlóssy József, annak kétségtelen bizonyítéka Rimler Károly polgármester nyilatkozat.

Rimler Károly polgármester ugyanis a következőket mondotta:

— Sürgős felterjesztést intéztem a honvédelmi miniszterhez Lukács Ödönnek városi főjegyzői minőségben való további katonai mentesítése iránt. Komlóssy tétele felterjesztésről nem volt tudomásom, mert ellenkező esetben most nem intézhetnék a honvédelmi minisztérium-

hoz a Komlóssy Józseffel való homlokegyenest ellenkező tartalmu előterjesztést.

Egyébként Lukács Ödön városi főjegyző a behívó rendelkezéséhez képest tegnap reggel katonai szolgálatra bevonult és a nap folyamán már csukaszürke hadnagyi ruhában jelent meg a városházán.

Elzárásra ítélt aradi lisztkereskedők.

(Nem készül kevert lisztből a pécskai kenyér. — A rendőrbíróság ítéletei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Az aradi rendőrség éber figyelemmel kíséri most a piacokon és az üzletekben a lisztárakat, a keverési módokat és szigorúan őrködik afelött, hogy a maximális árakon felül senki se adhasson el lisztet, kenyeret, valamint hogy a keverési szabályokat lelkiismeretesen betartsák. A vásárló közönség méltányos érdekeinek védelmében jár el a rendőrség, amikor könyörtelenül minden e téren elkövetett visszaélést és általában csakhamar sikerül is gátat vetni a jogtalanságoknak a foganatosított erőszakos intézkedésekkel. A kihágási bíróságnak napok óta sok dolgot adnak azok a feljelentések, amelyek piaci árusokat, valamint nagy- és kiskereskedőket vádolnak meg a törvény rendelkezéseinek megszegésével. Ma egy lisztnagykereskedő, több szatócs és pécskai kenyérárusító asszony felett ítélezett a kihágási bíróság és a hozott szigorú ítéletek alkalmasak arra, hogy elejét vegyék a további lisztuzsorának.

Herbstein Cecília lisztnagykereskedő a kapitányi hivatal jelentése szerint a megengedtnél magasabb áron árusította a lisztet. Kitént, hogy Feichtaler Mártonné kiskereskedőnek eladott egy zsák 75 kilogramm finom tészta lisztet 72 koronáért, egy zsák főzõlisztet 64 koronáért. Dreichlinger Regina Sarló utcai szatócsnak finom tészta lisztet 76 koronáért, főzõlisztet 66 koronáért adott el és hasonlóan magas árban számított lisztet Keresztury Gyula kiskereskedőnek.

E jelentés alapján a kihágási bíróság megindította az eljárást Herbstein Cecília ellen és tárgyalta az ügyet Grumáz László dr. rendőrkapitány, a kihágási bíróság vezetője. A tárgyaláson a vádlott helyett a cég üzletvezetője Szántó Mór jelent meg, aki beismerte, hogy a lisztet olyan áron adta el, amint azt a kapitányi hivatal megállapította, de véleménye szerint ezzel nem követett el kihágást.

— Különbösen is — mondotta az üzletvezető — ma finom tészta lisztet egyáltalában nem lehet kapni és csak vevőinkre való tekintettel, különös szívességből tettük meg, hogy nekik a még meglevő kevés tészta lisztből egy-egy zsákot eladtunk.

A kihágási bíró, miután beigazoltnak látta, hogy Herbstein Cecilia a maximális árakat túlepte, a három rendbeli kihágásért tizenöt napi elzárásra és ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélt felebbezett.

Dreichlinger Regina szatócs, aki — mint fentebb megírtuk — a Herbstein C. cégtől már a maximális áron felül vette a lisztet, természetesen a vételárnál még drágábban adta azt tovább. A finom liszt kilója önála már nyolcvannégy fillérbe került, a főzõliszt pedig hetvenkét fillérbe. A kihágási bíró nem fogadhatta el azt a védekezést, hogy ő is drágán vette a lisztet és tíz napi elzárásra, valamint

száz korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, aki fellebbezést jelentett be.

Bécsi Mihályné Fácán-utcai szatócs ellen is eljárás indult, mert a nullás lisztet nyolcvan fillérért, a főzõlisztet hetvenkét fillérért árusította. A kihágási bíró előtt a vádlott arra hivatkozott, hogy a lisztet Bildhauer N. Szabadság-téri lisztkereskedőtől vásárolta hetvenkét és hatvannyolc fillérért kilóját és így kénytelen volt azt drágán eladni. A rendőrbíró a Bildhauer N. cég tu ajdonosát is kihallgatta, aki azonban nem ismerte be, hogy a lisztet meg nem engedett áron adta el. A bizonyítás kiegészítéséig Grumáz dr. még nem hozott ítéletet.

A pécskai kenyérárusító asszonyok, akik Aradon évek óta árulják már a finom pécskai kenyeret, bizonyára nem gondoltak arra, hogy valaha még azért fogják őket megbüntetni, mert túlságosan jó a kenyérük. Pedig ma megtörtént ez az eset. Kocsiszámra kobozták el az asszonyoktól a kenyerüket, őket pedig felvitték a városházára, ahol Weil Károly dr. kihágási bíró elé kerültek. Az volt a bűnük, hogy a kenyérsütéshez nem használtak eléggé kevert lisztet, hanem sok volt a kenyérben a tiszta buza liszt. Az asszonyok, akik közül csak egyetlenegy tud írni-olvasni, természetesen azt vallották, hogy őket nem világosította fel senki se arról, hogy nem szabad annyi buza lisztet használni, de persze ez a védekezés nem használt, a kihágási bíró kénytelen volt ítékezni felettük. Szarka Mihálynét, Mihály Mátyásné, Bartók Mihálynét, Katona Józsefnét három napi elzárásra és husz korona pénzbüntetésre ítélte, mert három métermázsa buza lisztet csak egy métermázsa árpalisztet keverték. Gál Jánosné, Mihor Pálnét, Pakta Menyhértné, Jakubec Józsefnét pedig öt napi elzárásra és ötven korona pénzbüntetésre ítélte, mert még kevesebb árpalisztet keverték. Laca Pálné és özvegy Polónyi Istvánnét pedig négy napi elzárásra és harminc korona pénzbüntetésre.

A pécskai asszonyoknak még az ítéletnél is jobban fájt az, hogy a kenyérüket elkobozták és Weil Károly dr. arra a humánus és okos álláspontra helyezkedve, hogy semmi ok sincs arra, hogy a nagymennyiségű jó kenyér, amely kifogástalan élvezhető állapotban van, kárba vesszen, keresztülvitte Greéz Nándor főkapitánynál, hogy a pécskaiak a kenyeret visszakapják és kivételesen megengedték nekik, hogy azt Gájban áruba bocsássák.

Nedesku György mondorlaki gazdálkodó felett is ma ítélezett Weil Károly dr. rendőrbíró. A gazdálkodó néhány nappal ezelőtt tizenöt métermázsa tengerit hozott be Aradra és azt a maximális áron felül, huszonegy koronáért akarta eladni. Miután a tanuvallomások ezt kétségtelenül beigazolták, a rendőrbíró tíz napi elzárásra és háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte a gazdát.

A miniszterelnök a királynál. Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma délelőtt audiencián jelent meg öfelségénél.

Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma délután tárgyalásokat folytatott Burrián báró külügyminiszterrel és Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel. A miniszterelnök éjjel visszautazott Budapestre.

A király nászajándéka egy aradmegyei csendőrmesternek.

(A béna vőlegény. — Érdekes esküvő a kórházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Romantikus házasságkötésről számol be az a közvetlen bangu levél, amelyet ma küldött aradi rokonaihoz, Kell Lipót dr. és Kell Mihály Bécsben lakó nővére. Az urnó egy bécsi sebesült-kórházban mint önkéntes ápolónő működik a háboru kezdete óta. Az a levél, amelyet most Aradra küldött egy aradmegyei csendőrmesternek a kórházban végbement esküvőjét írja le.

— Ma délután — kezdi a levélíró — szép ünnepély volt a kórházunkban. Egy aradmegyei csendőrmesternek a harctéren mind a két lába lesgyott és amputálni kellett a lábait. A derék ember már javulóban van, úgy, hogy mankón járhat. Ő tartotta meg esküvőjét azzal a nővel, aki már öt esztendeje a menyasszonya. A kórházban oltárt állítottak, amelyet virágokkal és babérfakkal díszítettek. Föl-Olyan szép esketési ünnep volt ez, amilyent nagyon ritkán lát az ember. A sebesültek egymás között 46 koronát gyűjtöttek össze, és egy szép órát vettek az ifju párnak nászajándékul. A kedves testvérek külön 180 koronát gyűjtöttek össze, amelyet a nagyon boldog vőlegénynek adtak át, azonban a gyűjtés még folyik és az összeg természetesen folyton gyarapodik.

— A legértékesebb nászajándékot öfelségétől kapta a boldog altiszt. Az esküvőt megelőzően délelőtt ugyanis kórházunkban járt a kabinetiroda egy tisztje, aki a szokásos szivarajándékokat hozta magával a sebesültek számára. A király ugyanis hetenkint több alkalommal is szokott szivart küldeni a bécsi kórházak sebesülteinek. A tisztnek persze elujsgoltuk, hogy milyen érdekes esküvő lesz nálunk délután. Az illető nagy, érdeklődéssel hallgatta elbeszélésünket, aztán eltávozott. Egy óra múlva a kabinet irodából telefonon közölték kórházunkkal, hogy a tiszt referált öfelségének a készülő esküvőről és a király ajándékot fog küldeni az aradmegyei őrmesternek. Kis idő múlva teljes díszben megjelent kórházunkban egy fess Burg-zsándár s átadott nekünk 500 koronát a király nászajándéka gyanánt.

— Az esküvő végeztével rengetegen gratuláltak az új házaspárnak. Sok vendég gyült össze, sok süteményt hoztak és a kórházbeliek az idegen érdeklődőkkel együtt uzsonnához ültek. Minden katona és minden kedves testvér föl volt virágozva fehér virágokkal. Egyáltalán virágdíszben pompázott a nagyterem. Az uzsonna alatt átadták a fiatal párnak a felső nászajándékát és felolvasták a kabinetiroda üdvözlő levelét.

Ellenséges hitelezők és a magyar bíróság.

(Igazságügyminiszteri rendelettel szabályozzák a pereket)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Fontos döntésre készülnek most az igazságügyminiszteriumban, amely hivatta lesz megszüntetni az ellenséges államok alattvalóinak nálunk folyó pereiben a hadiállapot miatt keletkezett kavargást. A kérdés magva az, hogy a velünk harcban álló államok polgárai a háboru kitörése előtt megindult pereik folytatása végett tartoznak-e most a költségekre biztosítási összeget letenni s általában mi lesz pereiknek jövőendő sorsa.

Nálunk ugyanis béke idejében a hágai egyezményt beikkelyező törvényeikk a nemzetközi szerződést kötő államok polgárainak jogot adott arra, hogy magánjogi követeléseiket magyar bíróságok előtt érvényesíthessék, anélkül hogy a szokásos költségbiztosítékot deponálják. Mikor a világháboru megkezdődött, bíróságaink előtt a pereknek seregei voltak már folyamatban, amelyeket külföldi hitelezők indítottak magyar adósaik ellen. E perekben azután bíróságaink a hágai egyezménynek háborus interpretációja dolgában a legkülönösebb felfogást tanúsították, a legellentétesebb határozatokat hozták, úgy hogy ma a fontos kérdésben — teljes a jogbizonytalanság.

Az érdekelt magyar peres felek — amikor pereikben a háborus időben tárgyalásra került a sor — általában előterjesztették a kérelmet, hogy a bíróság perbeli ellenfelüket kötelezze költségeik biztosítása végett bizonyos

összeg előzetes letétbe helyezésére. E kérelmek körül bírói gyakorlatunkban háromféle döntés keletkezett.

Bíróságaink egy része az előterjesztett kérelmet elutasította, megokolva álláspontját azzal, hogy nálunk a hágai egyezményt beikkelyező 1909. évi XIV. törvényeiket hatályon kívül nem helyezték; az — mint életben levő belföldi törvény — minden tekintetben kötelező s benne a külföldiek javára megállapított kedvezmények a háboru alatt is épségben maradnak.

Egész sereg bírói határozat azonban ellenkező álláspontra helyezkedett s kötelezően kimondotta, hogy a velünk hadban álló államok alattvalói megkezdett pereiket nálunk csak az esetben folytathatják, ha a költségek biztosítására megfelelő összegeket deponálnak. E döntésnek érdekes megokolása úgy hangzott, hogy — miután a velünk ellenséges viszonyban álló államok polgárait magyar üzletfeleik részére mindennemű fizetésről eltiltották — a nálunk esetleg elvesztett per költségeit behajtani a magyar peres félnek nem áll módjában s éppen ezért a költség előzetes biztosítása föltétlenül szükséges.

A bírói határozatoknak harmadik csoportja egyik felfogáshoz sem csatlakozott. Kimondották, hogy a nemzetközi kérdések mai zavarában nem lehet a bírónak teljes határozottsággal megállapítani: vajjon a velünk hadban álló állammal a viszonzosság még megvan-e? Ezért is illetékes döntés végett az igazságügyminiszteriumhoz fordultak s a per folytatását egyelőre felfüggesztették.

Az igazságügyminiszteriumban eddig még nem történt döntés, de bírói körök felfogása szerint a fontos nemzetközi bonyodalmat már a közel jövőben rendeleti uton fogják szabályozni.

Szendrey Pista tábori levelezőlapjai.

(A cenzor miatt pumpakadály.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

A mai színházi premiéren szünet közben mesélte Szendrey Mihály egyik ismerősének a következő történetet:

— Ismered ugy-e a két fiamat, az Imrét és a Pistát? Az egyik tizenkilenc éves, a másik husz. Mind a kettőből becsületes kereskedőt, vagy hivatalnokot akartam csinálni, kereskedelmi iskolába irattam őket, ott tették érettségét s aztán mind a kettő elment — színésznek. Az egyik Komjáthy-nál volt, a másik Nádasynál. Az idén haza is akartam hozni az Imrét, az aradi társulathoz, de aztán kitört a háboru...

— Kitört a háboru és mind a két fia önként jelentkezett katonának. Tizenkilenc éves az egyik, husz éves a másik... Az Imrét egy bakaszedhez osztották be, a Pista pedig huszárokhoz került. Decemberben már mind a ketten a harctéren voltak. Az egyik éjszakai, a másik déle. Imre Oroszországban, Nowo-Radomszokban ünnepelte a karácsonyt, Pista valahol délen.

Az Imre nem írt, csak összesen talán négyszer. Komolyan, szépen s csak arra kért, hogy meleg ruhát, meg egy kevés csokoládét küldjek neki. Elmentem a postára, de nem vették fel a csomagot. Azóta már megpróbáltam mindent, még Budapesten is eljártam, hogy valamit küldhessek neki, de nem lehetett. Annak az ezrednek, a melyiknél ő van, nem lehet csomagot küldeni, sőt még a leveleimet sem kapta meg.

— A másik fiu, a Pista, az annál gyakrabban adott életjelet magáról. Minden harmadik nap érkezett tőle rózsaszínű lap s mindegyik egyforma refránnal végződött: „Kérek pénzt!”

Két hét előtt megint kaptam tőle egy tábori lapot. A lap így szolt:

Kedves Apám!

Állandó biztos helyen vagyok. Kérek küldj pénzt, hogy a szükséges dolgokat beszerezhessem. Feldpost szám 310. Kezdet csókolja, fiad Pista.

— Ezt már megszoktam. Annál meglepőbb volt, a mi tintacerezával volt írva a lap hátára. Ott volt: „Censurirt”, aztán egy olvasatlan aláírás: Oberleutnant. De utána még ugyanaz az írással:

Az anyjától is kért 100 koronát, ne rontsák el a fiut.

— En megfogadtam az ismeretlen, jóakarata cenzor tanácsát. Egy hét múlva azonban újból jelentkezett a fiu. „Nagyon rosszul esik — ista, — hogy nem reagál az kéré levelemre. Ha már nem is küldöd a kért pénzt, legalább egy pár sort írd. Bizony én nem a legjobban vagyok. Szeretlek fiad, Pista.” Ezek a szavak, hogy „a kért pénzt” és „nem a legjobban vagyok” tintacerezával át veltak huzva s a lap hátára megint ráírta a cenzor:

Pénz nem kell neki, egyéb ként is kutya baja.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 237
Szerkesztőség csak éjjel használható	
Mellékállomás	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Péntek: Délibáb-utca 7.

Szombat: Katica, új operett először.

* Délibáb utca 7. A háboru nagy moráljait majd a bekekötés után fogják fölfedezni. Az apró félszesegei már előttünk vannak. Amazokról talán a következő generáció számára fognak történelmi színműveket írni; a szertelenségeket és hibákat nem idő előtti már most észrevenni, azokat karrikirozni és azokon mulatni. A mióta a színpad a háboru aktualitását szolgálja, ebben a nemben Hajó Sándor vígjátéka a legjobb valamennyi között. A divattá lett sebesült-ápolást torzítja. Két pesti lány rajzában, a mely tele van jellemző és elmés vonásokkal. A színházak műsor-gondjait, hogy mint lehessen a közönségnek valami háborusat adni, a mi mégis értékes, vonzó és figyelmet lekötő, nagyon megkönnyítette Hajó Sándor vígjátéka, a Délibáb-utca 7., a mely bizonyára az aradi színház nehéz háborus szezonjában is sok telt estét fog jelenteni. Az előadás tele volt komoly igyekezettel és sok művészi alakítással. Kitűnő volt H. Heppes Józsa, a hiszterikus, ideges pesti lányt játszva, és a másik amatőr-ápoló szerepében figyelemre méltó volt Borosnyai Kaló. A sebesült hadnagy alakját a társulat fiatal művésze, Kertész Dezső személyesítette, lehetne apróbb hibákat, érdes vonásokat fölfedezni ez esti játéknál, de egészben véve a jellemzői tudó, tehetségre valló munka volt. Delli Lajos és Várnay Jenő megszokott rutinjukkal egészítették ki a premiérnek komoly sikerét.

* A színház hírei. Szombaton vonul be az aradi színpadon a Katica, hogy vidéki hódító körútját megkezdje. Az a kedves fűfémászó zene, a mely az egész estén fölcsendül, magával ragadja a nézőt, a szöveg, mely mindeu banalitástól ment, egy kedves mesét tár a közönség elé. Az operett csupa jó kedv, vidámság, tele tancokkal. A személyzet nagy ambícióval készült az újdonságra, hogy a Népopera ezt a nagy sikert aratott operettjét vig hangulatban és gyorsan perdülő előadásban élvezhesse a közönség. — Az összes szerepek elsőrendű kezekben vannak, a mi már magában véve biztosítja az operett nagy sikerét. A főbb szereplők, Pataki Vilma, Szabó Mili, Fülöp Irma, K. Pongrácz Matild, Benkőné, Tomai Mária. A férfiak közül halás szerepe van Győző, Barics, Polgár, Kertész, Herold, Virágnak stb. — A Lengyel ver vasarnap délután fél négy órakor mérsékelt helyárrakkal. Nedválnak ez a vérbeli operette újdonsága kerül színre, az összes szereplők ugyanazok, mint az első bemutató előadás alkalmával.

* Dr. Gar el Hama, a diplomás gazember. (Az Apolló-színház szenzációs műsora.) Az idei mozi szezon legnagyobb eseményeit mutatja be péntektől kezdve az Apolló-színház. Az egész város közönsége lázas érdeklődéssel várja Dr. Gar el Hama, a diplomás gazember negyedik folytatását, a mely hetek óta izgatottan tartja Budapest népet. A negyedik fejezet cselekménye azzal kezdődik, hogy a diplomás gazember megszökik a börtönből cinkosaijaival a szabadulása után nyomban nozzalat újabb gáztetőnek vegrenitálásához. Az első terve az, hogy Jonandisnek, a gazdag konzulnak a leányát elrabolja, hogy szazezrekre menő váltságdíjat csikarjon ki érte. Airuhában beférkőzik a konzul házába és sikerül elrabolnia a leányt, a kinek felkutatásáért vadhajszák indulnak meg. Izgalmasabbnál-izgalmasabb jelenetek követik egymást. Sokszor az ember lelegzete megáll, annyira érdekesítővé fejlődik a diplomás gazember üldözése. Végre a leány megkerül és Gar el Hama megint börtönbe jut. Ezzel a nagyszabásu keppel együtt kerül vetítésre a Henny Porten-ciklus második képe: A mártír. A mélyseges dramai cselekményben Henny Porten kiváló talentuma fenomenáisan érvényesül. Az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* Megbosszulva. (Szenzációs társadalmi dráma az Urániában.) E hét változatos tartalmu műsorának befejezéseül, melyen eddig egy hatalmas vígjáték és egy nagy detektiv-dráma szerepelt, ma egy kiváló társadalmi drámát mutat be a színház. A dráma egy szerelmi idilllel kezdődik, menyasszony és vőlegény a legnagyobb egyetértésben élnek, de egy alkalommal harag támad közöttük. A férfi szeretne kibékülni menyasszonyával és el is megy ahhoz. Közben azonban tragikus fordulatot vesz a darab. A leányt egy apacs meggyilkolja, a vőlegényt látják épen hozzá tel-

menni, gyanu alapján őt tartóztatják le. A börtönben szenved, miközben jóbarátja igyekszik az igazi tettest kinyomozni és már kimondják a halálos ítéletet, mikor betoppan a jóbarát és hozza a gyilkost, a ki törredelmes vallomást tesz. 5

* 1914. Lubacow ostroma, az első igazi magyar háborus film legközelebb az Urániában. 5

* Felhívjuk a közönség figyelmét Kerpál Izsó 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárára.

Dum-dum golyótól megsebesült aradi népfelkelő hadnagy.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.)

Arad, február 25.

Egy aradi népfelkelő tiszt súlyos megsebesüléséről érkezett ma hír Aradra: Kürt József hadnagyéról, aki a kárpáti harcokban, Nadworna elfoglalását megelőzőleg kapott golyót karjába s rendkívül súlyos sebével most a sátoraljaujhelyi kórházban ápolják.

Kürt, aki a tekintélyes Weigl Adolf és társa cég belfagya, a mozgósítás első napján vonult be horvát honvédezedrehez, amellyel együtt nyolc-tíz nap múlva már harcban is állott a Száva partján. Részt vett Sabac ostromában, az első szerbiai előnyomulásban s követlenül Valjevo alatt bal karján lött sebet kapott. Egy ideig a tuzlai katonakórházban ápolták, majd hazatérhetett Aradra. A legelső sebesült volt, aki augusztus közepe táján Aradon megjelent.

A seb begyógyulása, miután a golyó csontot is ért, hosszabb időt vett igénybe s Kürt csak a múlt év végén vonult be ismét csapáthoz. Ismét Szerbiába került, ahol körülbelül egy hónapig harcolt, majd ezredével együtt feldirigáltak a kárpáti harcterre.

A kárpáti harcok nélkülözésteljes sorozatát küzdötte végig e hó közepéig Kürt. Részt vett azokban a küzdelmekben, amelyekkel az oroszokat kiszorítottuk az országból s a határszorosokat újból elfoglaltuk, majd a győzelmes hadsereggel együtt haladt előre Galícia földjén. E hó elején folyt le a galíciai Delatyn nevű község mellett az a nehéz és véres küzdelem, amelyben megsebesült. Dum-dum golyó találta el bal karját rettenetes sebet ütve azon. A kar alsó részéről valóságos csontig lenantotta a húst, amely sok helyütt csatokban csüngött le arról. Két napig eszméletlenül feküdt s állapotja oly súlyos volt, hogy e két nap alatt a kötözőhelyről sem szállíthattak el.

Mikor állapota annyira javult, hogy a vasuti szállítás nagyobb veszély nélkül mehetett végbe, Maramarosszigetre szállították. Két napig tartott ez az út s mikor Maramarosszigeten megvizsgálták, kijelentettek az orvosok, hogy karját azonnal tobat amputálni kell. Kürt nem tudott ebbe a gondolatba beletörődni:

— Nem engedem magam amputálni — mondotta az orvosoknak — lehet, hogy karomat már nem menthetem meg, de én minden tőlem telhetőt el akarok követni. Engedjek meg, hogy Budapestre utazzam s ott a saját költségemen konzultáljam az orvosprofesszorokat.

A súlyos sebesült megkapta az engedélyt s utnak indult. A vasuti utasas alatt azonban állapota rosszabbra fordult s érezte, hogy egyre gyengül. Végre Sátoraljaujhelyen érezte, hogy nem bírja tovább s elhatározta, hogy felkeresi az állomási kötözőhelyet, hogy triss kötést s esetleg injekciót kérjen. Amikor a kötözőhely

orvosa megvizsgálta, határozott hangon jelentette ki:

— Hadnagy ur egy lépést sem utazhat tovább! Negyven fokos láza van s életével játszik, ha ilyen körülmények között folytatni akarja utját.

Kürtöt beszállították a kórházba, ahol Chudometzky László dr. főorvos vette kezelés alá. Kijelentette Kürtnek, hogy meg fogja kísérelni, vajon el lehet-e kerülni az amputációt. Még aznap megoperálta a hadnagyot s az operáció sikerült is. Kürt ma már sajátkezűleg irt levélben értesítette rokonait a történetéről:

— Hála Chudometzky dr. gondosságának, ma már jól vagyok s bal karomat is megmentette orvosom tudása. Soha életemben sem felejtetem el neki. Itt a leggondosabb ápolásban részesülök, de orvosom kijelentette, hogy legalább két hónapig kell még feküdnöm, addig tart, amíg a seb beheged s csak azután tehetik karomat gipszbe. A dum-dum golyó ugyanis több helyütt csontot is tört s a törések gyógyítására csak akkor lehet majd gondolni, ha a lött seb már behegedt.

Hadikedvezmények a kilépett egyházi férfiaknak. Egy Aradon is ismeretes s az egyházi élettel behatóan foglalkozó szakember hivatkozva az állami hatóságoknak a hadbavonultak részére tett méltányos hadikedvezményeire: adóssok, elítéltek, rabok, tanulók számára, valamint az egyháznak más nagy világtörténelmi időkben is gyakorolt rendkívüli eredményeire, főleg arra, hogy VI. Pius pápa a francia forradalom alatt kilépett és megnősült papok házasságát törvényesítette s őket a katolikus egyházba visszafogadta, — most érdekes kérvényt nyújtott be a hercegprimáshoz és a magyar püspöki karhoz, melyben a nősülésért hitehagyott és jelenleg a háboruban ezen bűnöket hősiessén és súlyosan levezelő volt kath. papok és szerzetesek részére egy általános pápai amnesztia lehetőségének megtárgyalását kéri, mely szerint a hadbavonult aposztata papok részére általános pápai felmentvény, házasságuk egyházi törvényesítése és a katolikus hitre való visszatérésük engedélye eszközölnétek ki a római széktől. Erősíti a folyamodó ennek méltányosságát avval is, hogy Magyarországnak ezen háboruban egyházi szempontból is nagy szerepe van, mint a katolicizmus harcának az orosz-szerb szakadással, a francia atheizmus és a mindent letporolni vágyó gőzös anglikanizmus ellen. Folyamodó ezen teüül a sok térfelhatal által megrikuló házassági statisztika helyreállítására és seregünknek több és tartalékos tisztirangra alkalmas tanult, katonanyerése szempontjából azt javallja, hogy a hadmantességi joguk dacára önként hadbavonni vállalkozó kath. kispapoknak hazatérésük és tanulmányvégzésük után kivételesen engedélyezték meg a felszentelés előtti megnősülés.

Munkában a félelmes tenger.

(Megindult a tengeralattjárók pusztító munkája. — Elsülyesztett hajók roncsai a végtelen vizeken. — Angliából nem indul hajó. — Élelmiszeruzsora Londonba.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

London, február 25.

Minden elpusztul a tengeren.

London. A tengernagyi hivatal közli, hogy a Glaumonauhten segédcirkáló február harmadika óta nem adott életjelt magáról. Attól tartanak, hogy a viharban elveszett. A hajóról roncsokat találtak.

London. A Reuter-ügynökség jelenti Ramagatából: A Trácia nevű hatászárka az Okley gőzös legénységének 14 emberét szállította partra. A gőzöst Ryetól délkeletre tegnap delután megtorpedózták. A hajó első mérnöke azt vallotta, hogy látta egy tengeralattjáró naszád periszkópját. A legénység többi részét Doverben szállították partra. Az Okleyt, amelyet Doverbe próbáltak vonszolni, a kísérlet közben Folkestone magaslatában elsülyedt.

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti: A Carib nevű amerikai gőzös a német partok mellett aknára futott és elsülyedt. A hajón négyezerhatszáz bál gyapot volt.

Páris. A Temps jelenti: A Marie nevű aknakutató szombaton a dűnkirchenti keleti kikötőben uszóaknára futott és azonnal elsülyedt. A legénységből négy ember a vizbetulladt, többben, köztük a kapitány, súlyosan megsebesült.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: A Seeland társaság Deutschland nevű postagőzöse, amelynek ma reggel kellett volna Vlissingenből Tinburyba hajóznia, nem indult el, mert a legénység megtagadta a szolgálatot azzal a megokolással, hogy a hajónak csak két vízálló kamrája van. A Deutschland helyett a Princess Juliana gőzös indult el.

London. Ryeban február 23-án a segédnaszádok robbanást hallottak. A robbanás színhelyére siettek és egy ismeretlen szén-szállító gőzöst találtak ott, amely kigyulladt.

LONDON. A Rió de Parana nevű gőzöst Portóból menet, a Harpalion gőzöst pedig News felé haladtában torpedólövés érte. Mindkét gőzös elsülyedt, a legénységet megmenettették.

Hajóroncsok a tengeren.

Berlin. A Berliner Zeitung am Mittag jelenti Hamburgból: Az Orlo norvég gőzös hírládia, hogy az angol csatornában hajóroncsokat és egyenruhákat látott uszni, amelyek valószínűleg az elsülyesztett angol csapat-szállító gőzösről erednek. A Jervaux Abby Hullból ideérkező angol gőzös is azt jelenti, hogy számos hajóroncsot, katonai uniformist és aknákat látott uszni a tengeren. Hull lakossága körében e jelentések nagy izgalmat keltettek.

Nincs kegyelem Németországnak.

PÁRIS: A Journal szerint Churchill kijelentette, hogy Anglia és Franciaország eldoboz minden Németországnak szánt hajórakományt, bármilyen lobogó alatt is legyen az.

Beszűnt a tengeri közlekedés.

LONDON: Február 23-áig huszonegy angol hajostársaság szüntette be járatait. Londonban tizenegyezer, Liverpoolban tizenhatezer matroz munkátlan.

Alagut Írországba.

London. Az alsóházban felvetették azt a tervet, hogy alagutat építenek Anglia és Írország között, nehogy megint előállhasson az a helyzet, mint a mostani, amikor a német blokádnak zárja Angliát Írországtól.

Angliában nagy a nyomor.

A Bud. Tud.-nak jelentik Bécsből: Az angol alsóház e hó 17-én megtartott ülésén vita volt az élelmiszerdrágaságról. Snowden munkáspárti képviselő igen heves vádat emelt a kormány ellen. Anglia — ugymond — komor képét nyújtja egy éhező népnek, amely kenyér után vágyódik, amelynek azonban követ nyújt beszédeiben a minisztereinek. A kormány Kanada segítségével szabályozhatná a buzaárakat.

Akción az angol élelmiszeruzsora ellen.

Bécs. Az angol alsóház február 17-én megtartott ülésén vita volt az élelmiszerek drágaságáról. Snowden munkáspárti képviselő igen heves vádat emelt a kormány ellen. Anglia — úgy mondotta, — komor képét nyújtja egy éhező népnek, amely kenyér után vágyódik, amelynek azonban követ nyújt beszédeiben a minisztereinek. A kormány Kanada segítségével szabályozhatná a buzaárakat. Ha a kanadai hazafiasság egyáltalában valamit jelent, akkor az odavaló buza-termelőknek a háború alatt mérsékelt haszonnal kellene megelégedniük. Ha a kormány olyan nagy számmal tudott hajókat a hadsereg ellátására előteremteni, könnyen szerezhethet volna hajókat arra is, hogy az ország polgári lakosságát ésszerűbb szállítási tételek alapján élelmiszerekkel ellássa. Elég sokat nyerne a vállalkozók, hogy emelhessék a béreket. Ha nem teszik meg önként, rá kell őket kényszeríteni. A spekulánsok sok esetben kihasználják a nép nyomorát, hogy megtöltsék zsebeiket.

Nyugtalanág Angliában.

Milanó. A Salcolonak jelenti Londonból: Angliában általános nyugtalanág észlelhető az élelmiszerek egyre tartó drágulása miatt. A liberális és konzervatív napilapok nem szünek meg egymással versenyezve a rendszabályok életbeléptetését követelni.

Reims lángban áll.

Genf. A lángban álló Reims városából a múlt éjjel igen sok menekült család érkezett. A menekültek a Reims bombázásakor megölt és sebesült civilek számát kétezernél többre becsülik. A Reimsból Párisba vezető út tömve menekülő családokkal, a kik a legszükségesebbet talyigákon szállítják.

Ypernnél dul a csata.

Bécs, február 25. A Neue Freie Presse jelenti Amsterdamból: Sluisból táviratozzák, hogy Ypern felől heves ágyudörgés hallatszik. Ypern körül ismét heves harc dul.

A kedves szövetségesek.

Brüsszel. Az angol tisztiek a francia lakosságot és a csapatokat hallatlanul terrorizálják. Az angol és a francia tisztiek között mindennapos összetűzések vannak.

Elveszett angol pilóták.

London. Az Ostende ellen intézett légi támadás óta három angol repülőgépnél nyoma veszett.

Az Unió Kína mellett?

Berlin. A B. Z. am Mittag jelenti Stockholmból: Az Aftonbladet newyorki távirata szerint az amerikai külügyi hivatal tárgyalásokat kezdett azokkal a hatalmakkal, amelyek Kínába érdekelve vannak, hogy módot találjanak Kína in'egrítésének megőrzésére.

Harctéri srappellek.

★

Ziffer Sándor aradi írógépkereskedő, aki mint népfelkelőhadnagy tartózkodik a harctéren, az alábbi kedves és ötletes apróságokat juttatta el hozzánk:

Harctéri srappelleket küld, amelyeket — így írja — bátran sarokba is lehet dobni, mert nem robban: a löport kiszedte belőlük. Az apróságok arra vallanak, hogy katonáink nem csak harcolnak, hanem jókedvűen is harcolnak és amikor nem verik a muszkát, akkor mulatnak a vert ellenség fölött.

A tulerő: villám, mely pozdorjává zuz, ha fejjel megyünk neki. Az okos hadvezetés: villámhárító, mely a villámot a fogolytáborba vezeti.

Egyetlen kutya is veszélyes, ha nem tudunk ellene védekezni; a farkascorda (lehet muszka-csorda is) viszont gyerekjáték, ha kellőképen fogadjuk.

Nikolajevics orosz generaliszimusz kétségtelepül kimagasló hadvezér. Becslésem szerint lehet 188–190 cm.

A muszka sereget állítólag harisnyával szerelik fel, mert a kapca gyakran szorul.

Az erős játékost nem lehet többé találóan „kozák”-nak nevezni. Legyen „huszár” a neve.

A szakemberek valják, hogy a széttagolt ellenség kevésbé veszélyes. Legtöbbet érő katonánk tehát a huszár, mert ez nem lövi, hanem széttagolja az ellent.

Miért van az entente-nek nagyobb vesztesége, mint nekünk? Mert nagyon magasan hordják a fejüket és így nagyobb célt mutatnak.

Vajon nem volna célszerű golyóinkat ajánlva küldeni, hogy címzett biztosabban megkapja?

Kitapasztaituk, hogy a muszka retteg, ha e szót hallja: „Mazur”. Ezért azután vezéreink mindentelé sűrűn rendeznek — ramazurit!

Kimondhatlanul nehéz fejű, analfabéta a muszka. Nem megy a fejébe pl., hogy mi a kard, a puskatus! Ezért azután úgy kell beleverni.

Ha nincs fehér kenyér, eszünk feketét. Még mindig jobb, mint a mérge; mi pedig ellenségeinket folyton méreggel etetjük.

Egyelőre nincs más dolgunk, mint várjuk az ellenséget és a váltakozó híreket, amelyekben mindentelé szint játszunk és pedig pirosat, zöldet, tököt és makkot.

Az aradi gabonarekvirálás. Ma a gáji gazdák között folytatták a gabonarekvirálását. Az aktuson Rámer István gáji rendőrkapitány is részt vett. A mai napon mindössze két vagon gabonát foglaltak le, mert csak ennyi felesleg volt a gazdáknál. Holnap folytatják a rekvirálást a többi termelőknél.

102,000 korona jövedelem a városi vállalatokból.

(Beszélgetés az üzemigazgatóval a vízvezeték fejlesztéseiről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 26.

A város üzeminek múlt esztendei üzleti forgalmáról és az üzemeknek vezetésében a vízművek átvétele után beálló változásokról beszélgetett az Aradi Közlöny tudósítója Zádor Imre üzemigazgatóval. A vízvezeték városiasításával gyönyörű perspektíva nyílik meg a közönség előtt, de maga az intézmény is gyökeresen megváltozik azzal, hogy városi tulajdoná lesz.

A vízművek új korszaka kezdődik meg azon a napon, amelyen a városbirtokába vessi. Majdnem egy évtizede várja vágyódva a közönség azt a pillanatot, hogy ő legyen ura ennek az intézménynek, amelytől nemcsak olcsó vizet, de városfejlesztést is vár. Városrészek jövője függ attól, hogy kapnak-e vízvezetéköt és ha kapnak, akkor az építkezés is gyorsabb tempót vesz. Amerika városai így épülnek, hogy valahol lerakják a vasúti síneket, létesül egy vízvezeték, gázgyár és villanygyár és mindezek körül vagy mellett végül és utolsó sorban a város.

A legközelebbi közgyűlésen a törvényhatóság már behatóan foglalkozhatik a vízmű jövőjének kérdésével. A tanács és a jogügyi bizottság rövidesen abban a helyzetben lesznek, hogy az ügyet előkészítsék, mert az átvétel néhány nap múlva megtörténik. Megírtuk, hogy Jégessy Károly dr. tiszti főügyész már előterjesztést is tett a tanácsnak az átvételre és a legközelebbi teendőkre. Érdekesnek tartottuk, Zádor Imre gépüzemigazgatótól, a vízművek leendő vezetőjétől megkérdezni, vajjon mi az ő programja a jövőt illetően. Ez azért fontos, mert két vélemény alakult ki. Az egyik — és ez a hivatalos köröké — az, hogy a csőhálózat fejlesztése, bővítése másodsorban kerül megvalósításra, míg a közönség azt óhajtja, hogy a fejlesztés, az új éra, azonnal kezdődjék, hogy azok a városrészek is kapjanak végre vizet, amelyek erre évek hosszú sora óta várnak.

— A vízművet addig míg az zárgondnoksági kezelésben van — mondotta az üzemigazgató — nem ismerhetem meg úgy, mint azt kell, hogy a vezetője ismerje. Amennyire informálódhattam, azt hiszem a legszükségesebb teendő, hogy a vízművek teljesítő képességét fokozzuk, illetve, hogy több vizet produkáljunk. Ezt vagy kutak szaporítása, vagy pedig a víz felhalmozása, azaz egy második víztartó létesítése által érhetjük el. A gépek teljes kihasználása mellett ez utóbbi megoldást tartom jobbnak. Az új víztorony mellett szükség van egy, derítő medencére. Ha ezt a két dolgot létesítettük, akkor következhetik a gépek szaporítása és csak ezután a csőhálózat bővítése. Hogy a víztorony hol épüljön, azt most nem tudnám megmondani, de nem is fontos kérdés, mert mindegy akárhol helyezük el. A fejlesztésnek egyik leglényegesebb részét tekintem a hajtó erő reformálását. A vízmű és csatornamű egy telepen vannak s mindkettőt gőzgep hajtja, ami abszolút nem gazdaságos. Villanyerőre kell berendezkednünk. Hogy ez milyen uton történjék, az számítás dolga. Lehet, hogy a művek részére érdemes önálló villany telepet létesíteni, amelyből esetleg más városi objektumokat is lehet elektromos erővel ellátni, azonban alakulhat úgy a helyzet, hogy a villamos erőt előnyösebb vásárolnunk. Mondom, erre vonatkozólag számításokat kell végezni.

A technikai része a dolognak bizonyára nem érdekli jobban a közönséget, mint a kereskedelmi, illetve a víz árak alakulása. Véleményem és szándékom szerint a vizet a lehető legolcsóbban kell adni. A vízmű nem nyereszkes vállalat, első rendű közszükséglet, olyan mint a kenyér. Hatósági vízmű és kenyérgyár nem a maga, hanem a közönség hasznát nézi. A vízvezetéknek csak annyi felesleges jövedelme lehet, a mennyi a fejlesztésére okvetlenül szükséges. Ha tehát a város előre elképzelhető fejlődésének megfelelően ki számítva, például tíz évre ismerem a szükségletet, akkor ezen felül semmitéle haszonnal nem szabad számolni. A víznek olcsónak kell lennie. A vízárak meghatározása természetesen a törvényhatóság dolga, a kit most a szabályrendelet irányít. A jövőben úgy gondolom, hogy nem kellene szabályrendeletbe foglalni a vízárának változását meghatározó feltételeit. Minthogy a városnak többféle üzem van, egy egységes szabályrendeletet kell készíteni, a mely a kereskedelmi vezetés általános elvei mellett külön-külön minden üzemre vonatkozólag tartalmazna speciális intézkedéseket. Azonban minden üzem tarifáját külön, a szabályrendeleten kívül, kell megállapítani, mert a tarifa változás miatt ez esetben nem kellene szabályrendelet módosítással a közgyűlés elé menni.

Az igazgató még kijelentette, hogy a város közlekedési vállalatjai az elmúlt évben nagy-szerű üzleti eredményt produkáltak, a miről az autóbusz felügyelő bizottság jövő heti ülésén számol be. Az autóbusz-vállalat tiszta haszna körülbelül kilencvenezer korona a közúti vaspályáé, a teher és gáji forgalomból; a harmincezer korona megváltási összeg befizetése után körülbelül tizenkétezer korona.

Stirbey herceg Románia kötelességéről.

(Orosz panaszok a balkáni kudaro miatt. Szocialisták a háborús beavatkozás ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Craiova, február 25.

Az itt megjelenő *Avantgarda* című újság írja a következőket:

Stirbey herceg a következő fontos nyilatkozatot tette egy hitelintézet közgyűlésén:

„Mint minden román, én is azt kívánom, hogy az összes románlakta területek, amelyek még más államokhoz tartoznak, Romániához csatoltassanak. Kétségtelen, hogy az összes idegen román területek között, Erdély bír a legnagyobb fontossággal. Mindazonáltal én azt hiszem és ezt a meggyőződésemet osztják mindazok, akik nemzetünk javát becsületesen óhajtják, hogy nem ez az a pillanat, amikor Erdélyre gondolhatunk.

A legközelebbi események igazolni fogják, hogy az én álláspontom a helyes: Ebben a pillanatban Bessarabiára kell gondolnunk, a melynek lakosai nemzeti karakterüknek az oroszok által való megfosztása miatt, odajutottak, hogy származásukat szinte elfelejtették. Anélkül — ugymond Stirbey herceg — hogy Erdélyről megfedekeznenek, nekünk most Németországgal és Ausztria-Magyarországgal kell egyesülnünk, hogy Bessarabiát megszerezzük.

Bukarest. Az orosz kormányhoz közel álló *Ruskoje Slowo* írja Románia magatartására vonatkozólag a következő érdekes sorokat:

Amint jó forrásból értesülünk, Bratianu miniszterelnök Romániának a háborúba való beavatkozása esetére követeli Bulgáriának akciósba lépését is és pedig Oroszország mellett. Ez a kívánság egyértelmű a teljes elutasítással.

Világos, hogy Románia miniszterelnöke ma már nem elégszik meg Bulgária semlegességével, amint ezt két héttel ezelőtt még kijelentette. Elégséges — írja az orosz lap — rámutatni a szakadatlan keresztül szállítására Románián Magyarországnak és Németországnak, a német tiszteknek Románián át való szabad keresztül utazására, valamint a német aranyak szakadatlan keresztül szállítása Románián. Ebben a pillanatban már egészen világosan látszik a Bratianu-kormány inkompatibilitása a tegyveres intervencióval.

Hasonló szellemben írja a *„Novoje Wremja”* is, amelynek itt következő sorait az összes román lapok reprodukálják:

„Amint ezt egyik miniszterünk mondotta, elérkezik az idő, amikor Románia politikusaiknak majd felelniök kell a közvélemény azon kérdésére, hogy miért nem használták fel a kellő pillanatot a román nép évszázados kívánágainak megvalósítására. Ez meg fog történni.

Mert a történelem nem ismer kíméletet, sem könyörületet és nem törődik semmivel. Bennünket, személyünkben — írja a *Novoje Wremja* — nem érdekkel Románia politikusaik sorsa. Mi csak Románia jelenével és jövőjével törődünk, amit ezek az emberek irányítanak. Mert, szerencsétlenségére, ezen országot olyan emberek vezetik, akiknek népük jóléte iránt nincsen érzékük. Románia, a német diplomácia művészetének beáldozva, a saját érdekei ellen foglal állást.

Ez az ország nincs velünk, hanem ellenünk!

Régünkre nem marad egyéb hátra, mint annak a tudomásulvétele, hogy Románia az ellenségeinkhez tartozik.”

Bukarest, február 25. Tegnap délután a bukaresti szocialista munkások nagygyűlést tartottak a Dácia-teremben, hogy részint a háború, részint az élelmiszerárak drágasága ellen tiltakozzanak.

Az összes szónokok kifejezésre juttatták továbbá aggodalmaikat, Romániának a háborúba való beavatkozása esetére, de különösen kiemelték azt, hogy Románia sorsa a háborúba való részvétele esetében még sokkal szomorubb volna, mint Belgiumé, mert a Moldova nyomban hadszíntérré válna.

A népgyűlés elnöke, Christescu Gh. figyelmeztetett arra, hogy ez időszertint egész Olaszországban hasonló, a háború elleni tiltakozó népgyűléseket tartanak.

Indítványára a bukaresti szocialista gyűlés üdvözlő táviratot küldött az olasz szocialdemokrata pártnak.

A gyűlés végén határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint

a román szocialista munkásság követeli Románia végleges semlegességének fenntartását és tiltakozik minden olyan izgatás ellen, amely Romániának a háborúba való részvételére törekszik.

A népgyűlés tiltakozását fejezte ki továbbá a rendkívüli intézkedések életbelépte miatt, melyek a szegény lakosságot újabb adókkal sújtják és a különböző szabadságokat elnyomják.

A szocialistapárt tiltakozik továbbá az élelmiszer üzérkedések ellen és követeli, hogy a kormány szerezzen munkát és nyújtson támogatást a munkanélküliek ezreinek.

A népgyűlésen olyan rengeteg tömeg jelent meg, hogy nagyon sokan nem fértek be a Dácia termében. Ezek számára a szálloda hatalmas udvarán más szónokok tartottak beszédet.

A szocialisták végül tüntető felvonulást akartak tartani, erről a szándékukról azonban a rendőrség kívánságára lemondottak.

Békéről tanácskoznak az orosz politikusok.

Küzelem Stanislaueért. — Duklánál tért nyerünk. — Szépitik az oroszok keletporoszországi vereségeiket. —

(Hivatalos távirati tudósítás.)

Berlin—Budapest—Rotterdam, február 25.

Orosz békefeltétel: a cár feje.

Berlin. A Vorwärts jelenti, hogy a duma pártjai a szociálisták kizárással titkos ülést tartottak. A kadettek reformokat kertek, amiket a belügyminiszter kereken megtagadott. Még az oktobristák is felháborodtak ezen, mire a miniszterelnök szepitgetni igyekezett, a belügyminiszter ideg kijelentesét és megigerte, hogy a legfelsőbb hatalom nemi reformoktól nem zarkozik el. Az üles megállapodott abban, hogy Oroszország béket köt, ha megkapja Kelet-Galiáciát és Konstantinápolyt. Egyesek beernek Kelet-Galiáciával, a többség jel-szava azonban: „Konstantinápoly, vagy Harmadik Miklos.”

Sikereink a Kárpátokban.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Helyzetünk a makovicai hegyekben igen jó. A határszéli Alsó Páony fölött az oroszok szuronyrohamát véres vesztésével visszavertük. Ezen a fronton ellentámadásaink némi tért nyertek. Az utóbbi harcokban tüzérségi fölényünk érvényesül.

Kiűritik az oroszok Lemberget.

BUKAREST. Az orosz követség nem láttamoz többé Lembergbe szóló utleveleket. Ebből azt következtetik, hogy az oroszok számolnak a város kiűritésével.

Gyengül az orosz támadás Duklánál.

BUDAPEST. A sajtóhadiszállásról jelentik: A duklai harcok már kevésbé hevesek, az oroszok éjjel szünetelnek a tüzeléssel. Felsővízköznel a mi csapataink tizenegyszeres roham után elfoglaltak egy fontos magasztot.

Elkeseredett harc Stanislaueért.

BUDAPEST. A sajtóhadiszállásról jelentik: Stanislaunál az oroszok emberfeletti erőlködéssel tartják a várost. A osata sik területen, kedvező terepen folyik, csapataink lelkesen, elszántan, a győzelemben bizva küzdenek.

Másfélmillió puskamunició.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az oroszok rengeteg municiót hagytak el harcuk területén, amikor Krakó alól visszavonultak. Két magyar önkénteskáplár a minap Bochna alatt közel fedett barlangra bukkant, amelyben másfélmillió puskamuniciót találtak.

Az oroszok Tarnowban.

Krakó. A Nowa Reforma egyik minapi számában valaki, akinek több ízben sikerült Tarnowba bejutnia, elmeséli, hogy az oroszok eleinte alig néhány házat égettek fel. Az új gótikus templom, amely a Krakowka-uton épült, szintén erős sérüléseket szenvedett. Azok a hírek, amelyeket az orosz lapok a város feladásáról közöltek alaptalanok.

Varsó bombázása a levégőből.

Berlin. A sajtóhadiszállásról jelentik: A német Albatros megfigyelő tisztje, aki repülőgéppel Varsóból jött vissza, elmondotta, hogy bombázták Varsó erődítési munkálatait, amelyeket sikerült megzavarni. A ledobott bombákat német-osztrák-magyar zászlócskával látták el. A repülőgépen fontos fényképtelvételeket csináltak és a heves tüzérségi tüzből sértetlenül tértek vissza.

A Temps az oroszok vereségéről.

Genf. A Temps egyik legutóbbi száma a katonai helyzetről szóló rovatában ezeket mondja az oroszok keletporoszországi nagy vereségéről:

— Az oroszok kiűritették Kelet-Poroszországot, mert jelentékeny német erők tűntek fel ott. A németek azonban ezzel semmiféle gyakorlati sikert nem értek el, mert az orosz sereg nincs legyőzve, csak visszavonult és a legelső alkalommal kellő ellenállást fog tanúsítani.

Orosz jelentés a legutóbbi harcokról.

Rotterdam. Az orosz hadvezetőség tegnap egy újabb összefoglaló jelentést adott ki, a mellyel nyilván a kelet-poroszországi nagy vereség miatt aggódo orosz közvéleményt akarja megnyugtatni. A jelentés a tények tendenciózus beállításával ezeket mondja:

— Hadseregünk egyes részei a Kelet-Poroszországból való visszavonulásánál rendkívül nehéz helyzetbe kerültek. Különösen áll ez a Bulgakos vezetése alatt álló 20. hadtestre, amely a 29-ik divízióból, 3 tartalakezredből és aktív csapatokból állott. E hadtest elvesztette összeköttetését a 10-ik hadsereggel és Goldap és Suwalky között bekerítették. A hadtest hétfőig hősiesszen küzdött és végül egy része utat nyert az Augustownál elterülő erdőségek felé. A kezükbe jutott foglyok szerint a németek is vesztéseket szenvedtek Ghitánál. Az oroszok utolsó tőlényükig harcoltak, az ágyújuk egy részét megtartották.

— A Bobr jobbpartján és a Narav partján a küzelem tart. Oszovieconél a németeket a vartüzérség tüzelése visszautasította. Lomzától északra megkezdődött a harc. A németek offenzívája Prasnyc-nál tovább tart. A város ellen intézett három támadást visszavertük.

— A Kárpátokban, Dukla alatt, Viszkov irányában erős harcok folynak. Stanislautól délre rettenetes küzelem kezdődött.

Berlin. A február 17-iki orosz jelentés a kárpáti harcokról szóval megemlíti, hogy Sztropkótól északra, Jasionkinál csapataink egymásután több támadást intéztek az orosz hadállások ellen. A jelentés nyilvánvaló tendenciával említi Sztropkót, ahol az oroszok egyáltalán nem mutatkoztak, mert a tőle északra letre fekvő Jasionki már a hágókön túl, Galicia területén van. Megemlíti a jelentés azt is, hogy Zavadok vidékén egy kis hegynyeret, amelyet a németek tartottak megszállva, elfoglaltak, de ezt a helyet maga a jelentés is kiemelt jelentőségének mondja.

A hivatalos jelentés megemlékezik a Dunajec mentén folyó harcokról is. Tarnow felett az orosz határhoz közel, Oifinow község közelében, mely kilenc kilométer távolságra van Opatowiec várostól, ütközet volt. Az osztrák-magyar tüzérség e helyen rendkívül heves égyuharcot kezdett, majd a folyóba való átkelést is megkísérelték csapataink.

A lelkész hamis váltója.

(Elhalasztott főtárgyalások.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Az aradi törvényszék büntető tanácsának mai ülése igen érdekesnek ígérkezett: három nagy váltóhamisítási per szerepelt a tárgyalások sorrendjében.

Mára volt elsősorban Hoffmann Károlynak, a gyoroki váltóhamisítónak bünpöre tárgyalásra kitűzve, azonban a tárgyalást Hoffmann betegsége miatt nem lehet megtartani. A második váltóhamisítási ügy Andrassi Illés monostori gazdáé volt. Andrassi valamikor vagyonos ember hírében állott, de az utóbbi években tökrement s rokonai nevére körülbelül 2-3000 korona értékű váltót hamisított. Miután Andrassi a tárgyaláson nem jelent meg, az ügyet el kellett napolni.

A harmadik kitűzött váltóhamisítási ügy egy aradmegyei görögkeleti lelkészé volt. A lelkésznek már egyszer volt dolga az aradi törvényszékkel: egy aradi cipész-mesternél helyezett el atyja és bátyja aláírásával ellátott váltót, a lejáratkor azonban fivére nem ismerte el az aláírás valódiságát. A dologból bűnper lett, időközben azonban a lelkész a váltó összegét kiigényeltette s a bűnpör főtárgyalásán ezzel védekezett, hogy bátyjától felmatalmazást kapott neve aláírására s így jóhiszeműleg járt el. A törvényszék a védekezés alapján akkor fölmentette.

E régebbi ügyéhez hasonló az is, amelyet ma tűzött ki tárgyalásra az aradi törvényszék. A lelkész két év előtt január hó folyamán egy aradmegyei penziutáratnál leszámítottatott egy 1200 koronás váltót, amelyben kibocsátó és forgatóként öccse, egy aradi fogorvos szerepelt. A váltót lejáratkor nem rendezte s a penziutárat váltópert indította. A sommás váltókereset során a fogorvos kitágásokkal élt s kijelentette, hogy a váltón szereplő aláírás nem tőle származik. A törvényszék, mint váltóbíró, a pör során erre vonatkozólag főszűt ítélte meg a fogorvosnak, aki azonban az eskü letételére kitűzött napon betegsége miatt nem jelenhetett meg s a törvényszék igazolási kérelmét nem fogadva el, emarasztalta őt a váltóösszegben.

Miután a fogorvos az összeget kifizette, feljelentést tett az aradi törvényszéknél bátyja, a lelkész ellen váltóhamisítás miatt. A vizsgálat folyamán tényleg terhelő adatok merültek fel a lelkész ellen s az aradi királyi törvényszék vadtanácsa vad alá is helyezte. A főtárgyalást mára tüzte ki az aradi törvényszék, de azt nem lehetett megtartani, mert egyrészt a lelkész orvosi bizonyítványt igazolta, hogy beteg s nem jelenhet meg, másrészt a sértett és főmagánvádló fogorvos katonai kötelezettségének tesz eleget s Aradtól távol van.

Népfőkelő főhadnagyok kinevezése.

A gyulai 2. népfőkelő gyalogezredben a Rendeleti Közlöny 1914. november 1-iki ranglépése óta főtárgyalókká Mandel József és Reiner Arthur hadnagyok.

Konstantinápoly halálra ítélve.

— Az entente elakarja hamvasztani a török fővárost. — Szerbiában minden csendes. —

Távirati tudósítás.

London—Athén, február 25.

London. A Times írja: A Dardanellák ellen megkezdett támadást végre kell hajtani, bármibe kerüljön is. A török fővárost vagy megadásra kell kényszeríteni, vagy el kell hamvasztani, hogy a Fekete tenger forgalmát meg lehessen nyitni.

Általános támadás készül a Dardanellák ellen.

Azt beszélnek itt, hogy az egyesült tengeri haderők flottatámadása ehatározta, hogy mihamarabb kedvező lesz az idő, megkezdik az egész flottával a Dardanellák általános támadását.

Görögország feltétlen semleges marad.

Athénből sürgönyzik: Dr. Streit, volt görög külügyminiszter, az egykori bécsi görög követ, aki Venizelosz miniszterelnök megbízásából a török portán fogja képviselni Görögországot, Konstantinápolyba való elutazása előtt a „Pester Lloyd” tudósítója előtt így nyilatkozott:

— Görögország mindenben megértéssel volt az osztrák-magyar monarchiával szemben és közöttünk sohasem voltak nézeteltérések. Görögországnak eminens érdeke, hogy az entente-tal és a hármasszövetséggel való jó viszonyát megőrizve, semleges maradjon. Görögország rá van utalva mind a két hatalmi csoportra és könnyelműség volna tőle mindent kockára tenni.

Ami Görögországnak Törökországhoz való viszonyát illeti, e téren semmi aggodalomra nincsen ok. Jelentéktelen félreértésről van csak szó és meg vagyok győződve róla, hogy ebből bonyodalmak nem fognak támadni.

Mi senkivel sem akarunk háborút viselni és a görög néphangulat ellene is volna minden háborús politikának. Köztudomású, hogy az újonnan szerzett területekkel éppen elég dolgunk van. Nem áll, hogy Anglia segítségünket kérte és így nem is ígérhette ellenszolgáltatás fejében Cyprust. Még kevésbé lehet szó arról, hogy csapatokat küldtünk volna Egyiptomba.

Szerbiával szemben is megőrizzük feltétlen semlegességünket és ehhez képest nem engedjük meg, hogy Szerbia a görög területen át municiót szállítson. Igaz, hogy Szerbiához szövetséges szerződés fűz bennünket, de az csak egy balkáni háború esetére szól.

— SZÓFIA. Pasiss szerb miniszterelnök Athénbe utazott.

Nem küld csapatokat Franciaország Szerbiába.

Zürich. A Neue Züricher Zeitung jelenti A szerb-montenegrói hadiszíntéren még mindig csend uralkodik. A csünet csupán Zimonymál és Belgrádnál szakította meg az ágyúzás. A szerb határon különben albániai bandák nyugtalanítják a kifáradt Szerbia biztonságát. Nem szabad nagy jelentőséget tulajdonítani ennek, mégis a szerbeknek rendkívül kellemetlen ez a nem várt támadás. Amint Franciaországban híresztelik, Szerbiába francia csapatokat akarnak szállítani, ha majd megindul a nagy támadás Ausztria-Magyaror-

szág részéről. Ezt a stratégiai tervet nem tartjuk épen feljességgel lehetetlennek, mégis nagyon valószínűtlen ez a nagyhangú híresztelés, mert hiszen Franciaországnak épen olyan szüksége van a legutolsó száz katonájára is, mint Szerbiának.

H I R E K. LEGÚJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.
(Táviroda, cenzurázva.)

London. A Deptford gőzös tegnap az Északi-tengeren Scarborough táján torpedólovás folytán elülyedt. A legénység egy kivételével megmenekült.

Páris. Éjjel különböző időkben tizenkét repülőgép repülte körül Párist. A város biztonsága érdekében ezentú minden éjjel szemleutakat végeznek.

Bécs. Az admirális február közepén két új páncélos hajórajt állított szolgálatba, amely nyolc gőzösből áll és harmincnyolc centiméteres ágyúkkal van felszerelve.

Rotterdam. A németalföldi kormány törvényjavaslatot nyújt be, amely szerint szükség esetén korábban hívhatja be a jövő évi évfolyamot és néhány régebbi már elbocsátottat.

Tokió. Tíz torpedozó, amelyeket szeptemberben kezdtek építeni, vizre bocsátottak.

Berlin. Vitmos császár a mazuri csatak alkalmából Hindenburgnak és Ludendorfnak, akik már bírják a Pour le merite rendjelet, cserleveget adományozott.

Rotterdam. Tegnap Calais felett egy Zeppelin két légi járművel több bombát dobott le. Két halott és több sebesült van.

A buzgó városi tüzoltó tragédiája.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Önteláldozó buzgalmának sajnálatraméltó áldozata lett ma Kőrös Sándor nyugalmazott városi tüzoltó. A Fűrj-utcai iskolánál álló csendőr délután négy órakor azt jelentette a rendőrségnek és a tüzoltóságnak, hogy Sarkad Határ-utca 14. számú háznak a teteje kigyulladt. A tüzoltóság és a rendőrség azonnal kivonult a jelzett helyre és a tüzjelzésről értesült a közelben lakó nyugalmazott tüzoltó is. Azonnal magához vette szerszámai és lélekszakadva rohant a Sarkad Határ-utca felé. Körülbelül egyszerre érkezett oda az alarmozott tüzoltókkal, akik csakhamar látták, hogy felesleges a jelenlétük, mert a tetőtűz helyett csak kéménytűzet találtak, amit néhány pillanat alatt el lehetett fojtani.

Kőrös Sándor a kivonult tüzoltókkal beszélgetett, rosszul érezte magát, majd pedig hirtelen eszméletlenül összeesett. Társai élesztgetni próbálták, de mikor néhány perc múlva megérkezett a rendőrségről Bittner Róbert rendőrkapitány és Prohászka László dr. főorvos, az orvos már hajdokolva találta a nyugalmazott tüzoltót, aki csakhamar ki is szenvedett. Az orvos megállapította, hogy a gyors szaladástól szívizületűdést kapott a szerencsétlen ember és ez okozta halálát. Emberbaráti kötelességének önfeláldozóan lelkiismeret-teljesítése így vitte a sirba Kőrös Sándort.

A tragikus eset annál megrendítőbb, mert tulajdonképpen vaklármára idézte elő a derék ember halálát. A tüzoltóság kirendelésére nem is lett volna szükség és ha csendőr nem telefonált volna mindjárt a tüzoltóknak és a rendőrségnek, hanem előbb személyesen elment volna a nem nagy távolságra lévő Sarkad Határ-utca, akkor maga is megállapíthatta volna, hogy a kéménytűzet a házbeliek és az épen ott dolgozó kéményseprők kényelmesen elfoithatók. A sajnálatraméltó eset áldozatát hazaszállították Arok-utca 2. számú, saját házában lévő lakására és innen fogják eltemetni.

Ujabb részletek az oroszok kegyetlenkedéséről.

(Megbecstelenített öreg uri asszony.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

A „Bukarester Tagblatt” február 23. számában radautzi tudósítójának következő levelét közli az oroszok bukovinai garázdálkodásáról:

Az orosz katonák közönséges rablók módjára garázdálkodtak Radautzban. Állás és nemzetiségre való tekintet nélkül nem kiméittek senkit. Németek, zsidók és románok egyaránt a legkegyetlenebb elbánásban részesültek és valamennyiüket kirabolták. Amit nem lehetett elrabolni, azt bestiális módon összezuhták és bemocskolták.

Tomiuc gör. kel. lelkészét, egy szegény családapától mellének szegzett revolverrel raboltak el 750 koronát, egész vagyonát.

Egy magas állású állami hivatalnok anyjától 1000 koronát raboltak el a szerencsétlen öreg asszonyt azután meggyalázták. Az agg urinó sirása és hivatkozása fognéklü állkapcsaira, semmit sem használt.

Egy öreg keresztény asszonyt farkasordító hidegben, éjszakának idején elhurcolták a házából, miközben két leányát kézzel kézre adták a bestiális katonák.

Egy másik keresztény családnak mindenét elrabolták, a család egyetlen leány tagját megbecstelenítették. A szerencsétlen emberek mindenüket otthagya, Romániába menekültek.

Hasonlóképpen borzalmasan bántak el az oroszok az ismert, tekintélyes román orvossal, dr. Hotenczánnal és ennek nejevel.

Szerrethen több ártatlan utast kiraboltak és megöltek.

Storozinekben minden ok nélkül letartóztatták báró Flondor földbirtokos bérlejtét, Zellermaiert, akit estétől másnap délelőtt 11 óráig folyton ütlegeltek. A szerencsétlen embert azután felesége és gyermekei szemelattára a háza előtt az utcán felakasztották. A kötél azonban leszakadt és Zellermaier menekülni igyekezett. Az orosz katonák azonban üldözöbe vették és szuronyaikkal darabokra vágták. Zellermaier 15 éves fiát hir szerint szintén felakasztották.

— Felfüggesztett lisztkeverési rendelet. Budapestről jelentik: A kormány március elsejétől kezdve tudvatevőleg elrendelte, hogy a lisztmennység felekukorica legyen. Mivel azonban elég kukorica jelenleg még nincs, a kormányrendelet életbeléptetésének időpontját a kukoricaliszt nagyobb beszerzéséig felfüggesztették.

— Az Izraelita főiskolában levő tartalékkórház vezetősége hálás köszönetet mond Nadasdy Tamás grótnak, aki a kórház részére több pászkalisztet és egyéb élelmiszert adományozott.

— Urbán Ivánné báróné betegsége. Az egész városban mely sajnálatot keltett az a hír, hogy Urbán Iván báró főispán nejét, Purgly Mariát Budapestre kellett vinni, ahol orvosi műtétet hajtanak rajta végre. A jószágos lelkületű urinő már azelőtt is gyakran gyengélkedett, de miután lelkiismeretes pontossággal tartotta orvosainak utasításait, az utóbbi időben egészsége helyreállt. Ettől kezdve a munkaszerető urinő ismét nagy buzgalommal végezte a jótékonyág terén kifejtett áldásos tevékenységét; megerőltetően dolgozott, legutóbb például órák hosszat ült a varrógép mellett, hogy valamilyen emberorvosi munkát végezzen el és a fárasztó munka következtében felült régi baja. Állapota a napokban olyanra fordult, hogy operatív beavatkozás látszott. Szükségesnek és így a főispán felutazott nejével Budapestre, ahol orvosi konziliumot tartanak és honnap valószínűleg megoperálják.

— Újabb népfőlkéld behívás Nagyváradon. Nagyvárad városi katonai ügyosztálya a következő hirdményt teszi köze: A nagyvárad m. kir. 4 népfőlkéld parancsnokság megkeresése folytán ezenel felívom a Nagyváradon tartózkodó 1874 évben született és ennél fiatalabb évtolyambeli A. alsztályu (katonailag kiképzett) népfőlkéldet, hogy február hó 26-án pénteken reggel 7 órára a népfőlkéld parancsnokságnaz a törvényes követelzmenyek terén alatt okvetlenül vonuljanak be. — Segédszolgálatra vagy betegnek minősített és a tanítók is a jelzett évtolyamig bevonulni tartoznak. — Bevonulni csak azok nem kötelesek, kik felülvizsgálaton boosztattak el és azok, akik a lovasságnál szolgáltak. Figyelmeztetem a bevonulni kötelezetteket, hogy aki ezen behívási parancsnak nem engedelmsszik, amennyiben mulasztása nem véletlen, veteget avot el, ha azonban a mulasztás nyolc napnál tovább tart, a cselekmény büntetést kepez. A veteget büntetése egy honapiól három hónapig terjedő fogszag, a büntetés hat hónapiól két évig terjedő börtön.

— Kitüntetett aradi hős tisztek. A király, mint a katonai Rendelti Közlöny leguobbi száma kozu, az aradi házezrednek több tisztjét tántette ki a harcterén tanúsított vitézségeikert. Az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukert ugyanis az uralkodo a signum laudist adományozta a 33. gyalogezredben Emele Karoly és Selter Mihály századosoknak, Lósch Gyula főhadnagyoknak, Robu János dr. tartalékos főhadnagy, továbbá Hottmann Ottó és Kozma György tartalékos hadagyonak.

— Előléptetés. Kabdebó György dr. Arad városi tisztu orvosát, aki a temesvári tüzérezredben mint főorvos teljesít szolgálatot, a király tartalékos ezredorvossá nevezte ki. Tartalékos segédorvossá nevezte ki az uralkodo. Hótoran György dr. aradmegyei fiatal orvost, aki a 3. huszarezred tartalékos segédorvos helyettese volt.

— Vervád Szucsaván. Csernovicból jelentik: Az oroszok Szucsavából való távozásuk előtt néhány nappal letartóztattak Tabaker Efraimot, ottani dugszáldg nagykereskedőt és a zsidó közösség elnökét, a kit egy kozák meggyilkolásával gyanúsítottak. Alintólag a fiatal, alig huszesztendős kozák vore kellett a paszka elkesztéséhez. Tabakerrel letartóztatása napján kozáltak az orosz hatóságok, hogy statarius uton nozott itelelet ki fogjak végezni. A szucsavai román konzuli ügyvivő és a jászai-szi semleges konzulok határozás intervenciójára, a Romániával nagy üzleti összeköttetésben álló Tabakert ideiglenesen szabadlátra helyezték azzal, hogy varja be az itelelet, addig is azonban nagy összegű közpénzübirizistot kellett letenni. Időközben csapataink elfoglalták Szucsavat és így Tabaker megszabadult az ügy folytatasától, a biztosítéket azonban magukkal vitték az oroszok.

— Énségzirák. Nápolyból jelentik: A kenyérdrágaság miatt a szervezett munkásság általános sztrájkba lépett.

— Nevet cserélt a Libre Parole. Zúriehen át jelentik Parisból: A Libre Parolet, mivel az oroszok vereségeit és főképpen annak idején a soissonai vereséget nyíltan megírta, egy február 22 én kelt rendelettel véglegesen beszüntették. Már a soissonai veszteségekről ezúó cikkek alkalmával ismételt figyelmeztetést kapott az igazmondó lap, sőt nyolc napra be is szüntették, de ez az intézkedés most végleg megítia a lap megjelenését. Tegnapelőtt, február 23-án azonban mégis megjelent a Libre Parole, azonban Le Peuple Francais cím alatt, tehát egyetlen napig sem szünetelt. A lap vezére, Denais képviselő a kamara legközelebbi ülésén erőszanu interpellációt akar intézni a lap ügyében Viviani miniszterelnökhöz és — amiat vezéroikkében bejelenti — igazolni fogja hogy a Libre Parole a veszteségekről közölt hírei elsórangú forrásból erednek, valamennyi igaz és hiteles volt. A francia újságírók, akik a cenzura hatalmaskodásai ellen uysis nagy harcot folytataok, óriási érdeklődéssel tekintenek a kamara ülése elé.

— Adományok. Adler Andor a polgármester által meghatározandó jótékonycélra 100 koronát adományozott. — Hegyi Albert a Vörös Félhold javára Tenner Lajos ravatalára szant koszoru megváltása fejében 10 koronát adományozott. — A hadbavonultak hátramaradottjai javára adományoztak: Lichter Lipótné 5 korona, Altmann Ignác 10 korona, Gimnázium V. osztályának gyűjtése 4 korona, Neuman Testvérek cég tisztviselői 100 korona.

— Az akadémikus szójátéka. Az akadémikusok igen komoly emberek — legalább is azt tartják róluk — mégis megtörtént az a nevezetes esemény, hogy egy akadémikus szójátékot csinált. Nagybecskereken történt az eset. A kultúregylet a Vörös Félhold javára előadást rendezett s ott volt Vikár Béla akadémikus, a kiváló nyelvész is. Elmélazva nézte a szep hangyázózséget, majd így szólott szomszedjához:

— Becskerek megváltoztathatná a nevét Kecskerekre.

— ?
— No igen, mert annyi itt a kecs, hogy egy egész berek kitelik belőle.

— Singer János dr. emlékért megörökítendő alapítványra folytatólagosan következők adkoztak: Szemere Kálmánné 10 korona, Aszódi János Nagyvarjas 20 korona, Özv. Herceg Jozsefné, szül. Aszódi 15 korona, Issekutz László dr. 20 korona, Székely Inigo dr. 20 korona, Székely Karoly dr. 10 korona, Auszterwein László dr. 20 korona, Grossman Jakab dr. 10 korona. További adakozások dr. Keppichnéhez küldendők.

— Hósi halál. Monostorpályi Toóth József, Szatmár vármegye aljegyzője, tartalékos zászlós a 29. honvédgyalogezredben 26 éves korában február 1-én a kárpáti harcokban srappellettől találva hósi halált halt. Az elhunyt hős uszt éles a yja Toóth Sándor mácsai uradalmi főlszt.

— Harmincöt koronás liba. Pilsen városából h. masszovayainkat fájóan érintő esetről ad hírt tudostón. A pilseni piacon — Ausztria legnagyobb piacán — a tegnapi napon 340 koronára szókótt fel a libahus kilójának ára. Egy előkelő, nagy vendéglős 10 kiló és 70 dekas húsért 3558 koronát fizetett. Vajjon mit fizettek a verdegek?

— Az új német hadikölcsön. Berlinből jelentik: Német pénzügyi körökben már előkészületeket tesznek a kibocsátandó új német hadkölcsönre, de emellett jó keresletnek örvendenek a magyar és osztrák járadékok is. Egyes délnematorazági tőkéssek a mult hetekben igen nagy mennyiségű magyar hadi kötvényeket vásároltak.

— A gurki hercegek két testvére elesett. Becsól jelentik: Heiter Gurki dr. hercegek két testvére, aki a bajor hadseregben szolgált, elesett. A két testvér ugyanazon na-

pon sebesült meg halálosan. Nemrég szabadságot kaptak, hogy a hercegek ünnepies beiktatásán résztvegyenek Szilzburgban. Az ünnep után visszatértek a harctérre.

Belgrád és Kragujevác fölött repülőgépen.

(A kihalt szerb főváros.)

Az Aradi Közlöny tudostójától.

Arad, február 25.

Az ostromolt Belgrádról a következőket írja egy haditudostó, aki most Zimonyban tartózkodik:

Óvatosan bujkálva, a zimonyi Hunyadi-torony körül járkalunk. Ez a környék legmagasabban fekvő pontja merészen emelkedő kis dombocskán, alatta hullámszik a Duna, amely már visszatért medrébe. Farkasszemtel nézünk Belgráddal, ránk merednek a Kalimegdán-erődítései, kőáncok és megtigyelő tornyai. Szabad szemmel látjuk a híres várat, a mögötte fekvő városi parkot és Belgrád szívet, centrumát: a Terazsiát, a belőle nyuló, hozzája simuló utcácskák, a Dunaparra ereszkedő ugynevezett magyar negyedet, a skuptina, a hadügyminisztérium és gyalogsági kaszernya környékét, majd lejjebb a Szávapart külvárosait, gyári negyedet egészen a zimonyi bédig.

Belgrád teljesen kihaltnak látszik. Szünetelnek gyárjai, egy egy kémény mered csak az égnek, semmi füst, mintha nem dolgoznának, nem fűtenének ebben a rideg, szomorú városban. A Kalimegdán csendes. Amióta energikus teillépésünk elnémitotta ágyuik torkát, azóta csak egyszer-e egyszer villan fel a srappel, amikor arra gyakran járó aeroplánainkat próbálják siker nélkül lövöldözni. Távesóvel nagyszerűen látni, hogy az erődítések kőfalaiiban és ánczaiban, amelyeket Belgrád visszatoglalása után kijavítottak a szerbek, micsoda rettenetes pusztítást tettek a legutóbbi ágyuharcban lovageink. Óriási rések tátongnak a falakon, egy-egy megtigyelő-torony helyét romhalmas mutatja és kőórmalék jelzi azt, hogy hol keresek, talán meg is táálták tüzérségi pozícióikat ágyuink. A Kalimegdán parkjának telisz eső részét kipusztították a szerbek. Hiányzanak a hatalmas tölgy- és cser-óriások, amelyek a szerb főváros partját széppé és érdekessé tették.

A városban hasonlóan jól láthatók a pusztítás nyomai. A Dunára ereszkedő ugynevezett magyar negyed kis házikói közül sok romokban hever, a szávapartu gyárváros, amelyet már a mult évi ostrom is nagyon megviselt, tegett. Csúpsz falak és kémények merednek az égre. A zimonyi vashid mindkét part felé eső pütereit összeomlottak, csupán a középső gerendázat áll a helyén tépetten, szétroncsoltan.

Megkeressük Belgrád főterét, ahol oly kedves napokat töltöttünk még december októkerén is. Távesóvünk úgy mutatja a pusztítás e szomorú helyét, mintha csak pár lépésre állna tőlünk.

A konak középső boltozata behorpadt s az új konaknak teiso emelet pedig teljesen összeomlottak. A Moszkvaszáló erkélytelenül, második emeletének roncsaival mutatja, hogy ágyuik szivesen kerestek fel a szerb tisztek e pihenő helyét, a György herceg valamikor tanyáját. A Baikan-száloda teljesen ep, rombótlások nyoma látszik azonban a postapalotán, a muzeumon

a belváros gyalogsági kaszárnyáján és a hadügyminisztériumon. A színházat elkerülték gránátjaink, a skuptina kis, eldugott alacsony épületét pedig nem tudja feltalálni távcsővünk a Dunára ereszkedő völgyes ut mélyén.

Bátor repülőink felkeresték nemcsak Belgrádot, hanem Szerbiának több megerősített helyét, sőt egyik pilótánk elvitatott Kragujevacba is. Ők beszélik a következőket:

Belgrádban teljesen kihalt az élet. Még sokkal kevesebb a polgári lakossága, mint a háború első szakában. Alig láttak légi utjaik alkalmával a szerb főváros utcáin embert. Helyőrsége egészen kicsi. Csúpán a tűzérőre jelentékenyebb. Szerb ágyuk helyezkedtek el, nemcsak a Kalimegdánon, hanem a szavaparti gyárnegyed romjai és kevés épületben maradt háza közt is. Tudomásuk szerint a Kalimegdánon nagyon kevés francia tüzérség van, valószínűleg annak az öt ágyúnak francia tisztjei és legényei, amelyeket még a háború elején szereltek le francia hadibajokról s küldtek Antivariból tengerész tüzérekkel együtt Belgrádba. A lövedékeik azonban mind francia gyártmányúak és a szerbek kezelésében is van francia ágyú, amelyeket most szállítottak volna — állítólag — Montenegrón keresztül Szerbiának, nincs tudomásuk. Ilyet nem láttak, ilyen nem találkozottak.

A belgrádi helyőrség parancsnoka ugyanaz a Zsivkovic tábornok, aki Belgrádból hadaink elől megszökött, a várparancsnok Gyukics alezredes, a polgármester pedig a régi polgármester, Nesztorovics.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Vörös Kereszt közgyűlésének előkészítése. Szombaton délután négy órakor tartja meg az aradi Vörös Kereszt egyesület évi közgyűlését a városháza dísztermében. Ezt megelőzőleg ma délután az egyesület választmánya tartott ülést, amelyen a közgyűlés sorrendjét állapították meg. Várárhelyi Janka elnök főbb vonásokban ismertette a választmánnyal szokat a szerződéseket, amelyeket a Vörös Kereszt elnöksége a katonasággal kötött a sebesültek élelmezésére, számokban juttatta kifejezésre Arad társadalmának áldozatkészégét s foglalkozott a Vörös Kereszt egyesület elmúlt hét havi gazdag munkásságával. A választmány nagy meglepéssel hallgatta végig Várárhelyi Janka jelentését, amelyet az elnök a szombati közgyűlésen bővebb részletességgel fog ismertetni. Zimmermann Károly dr. a választmány nevében meleg szavakkal emlékezett meg Várárhelyi Janka emberfeletti tevékenységéről, amely az egyesület áldásos emberbaráti működésében jut kifejezésre. A választmány ezután elhatározta, hogy megüresedett négy választmányi tagságra dr. Varjassy Lejosnét, Fischer Irént, Fábry Sándor drt és Múlek Lajos drt hozza javaslatba. — Az elnökség ezután is meghívja a szombati közgyűlésre az egyesület tagjait, az önkéntes Vörös Kereszt ápolónőket és mindazokat, akik az egyesület érdekében munkásságot fejtenek ki, vagy érdeklődéssel vannak az egyesület munkássága iránt. A közgyűlés pontosan 4 órakor kezdődik.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Péntek, 1915. évi február 26-án:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Délibáb-utca 7.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Hajó Sándor. Rendező: Dellé Lajos.

Kezdeté este 7, 2 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.*

APOLLO

SZÍNHÁZ.

Péntek, szombat és vasárnap.

DR. GAR EL HAMA

IV. része a diplomás gazember

és

HENNY PORTEN

cyklus II. része

A mártir

halász dráma 4 felvonásban.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek, vasárnap 3 órakor kezdődnek és nem folytatólagosak.

25

Költözködők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 2361

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42 sz.

Kalmár József

villanszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanos világítási berendezéseket, villanos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanos csillárokat, villanos főzőedényeket, villanos vasalókat, villanos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanos ekket.

* Az ezen levél alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget.

Mindazoknak,

akik bevonultak, vagy ezután bevonulnak

meg kell válniok hozzátartozóitól, azonban

nem kell lemondaniok kedvenc lapjukról:

az

„Aradi Közlöny“-ről.

Az Aradi Közlöny mindenhoá követi hű olvasóját.

Napról-napra kimerítően számol be az izgalmas napoknak nagy eseményeiről, ezenkívül terjedelmes tudósításokat, megbízható híreket és a háború minden részletére kiterjedő cikkeket közöl.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:

Vidéken:

Egy óra 2 K — f.

Egy óra 2 K 40 f.

1/4 évre 6 K — f.

1/4 évre 7 K — f.

Legnagyobb fűtőanyag megtakarítás!

A városi mérnöki hivatalban ki-próbált

kettős fűtőkályhák
és kettős füstcsövekkel
érhető el.

Megállapított ugyanis, hogy ezen kályhák és füstcsövek használatánál a fűtőanyag fele megtakarítható.

Patent a.

Kettős füstcsövek állandóan rak-táron vannak és igen olcsók. —
2. sz. (kis szobára) 6 korona.
3. sz. 8 korona. 6. sz. 20 korona.
Egyedül.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyu készítő

Arad, Rákóczi-utca 27.

Tek. Hönig Ottó urnak, Arad.

A kettős „Patent“ füstcső igen jó, mert kevés fával sok meleget ad Mindenkinek ajánlhatom. Tisztelettel
Osv. Márku Miklósné

Országos érdek,

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevés ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitünő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitünő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkövel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszkozlendők, mert a vasuti szállítás számos vonalon akadályllyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten, 8745

valamint a főelárusító:

Singer Vilmos Arad,
Salac-utca 3. szám.

**Jó anyák, gondos
szülők** legjobban cselekesznek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos.
Egy üveg utasítással ára **2 korona.**

Hajfestő Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

a „Melogen”. Ara **2 korona.**

**Sápkóros leányok,
vérszegény asszonyok,**

páratlan sikerrel használják a

Ferratol Vastáplikör. 171

E rendkívül kellemes édes ízű folyadék a legideálisabb erősítő szer; orvosilag ajánlva vérszegénység, sápadtság és általános gyengeség eseteiben. Ara 1/2 literes üvegnek utasítással **3 kor.**

Szörvestő-Depillor. E kitünő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással **1 korona.**

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1836. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Megérkeztek már a legújabb női modell tagál és szalma kalapok

Villanyerőre berendezett női kalap átvarrások a legújabb modell után csak 2 kor. bármilyen színefestéssel együtt

Minden vasárnap délután este 8 óráig női kalap kiállítás az üzletben.

Uridivat kemény-, puha- és gyermek kalapok nagy rak-tára. Panama-kalapok vegyileg tisztítása nálam eszkö-zöltetik. Tisztelettel:

Bittenbinder Konrad

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
(Fehér Kereszttel szemben.)

Kívánatra vidékre mintákat választékul küldök. 749

Ajánlunk

ősmert, kiváló minőségű, magas hőfoku és tüztartó

légszesz kokszot

az aradi légszeszgyár terméke darabos- és dió- osztályozásban tetszés szerinti mennyiségben

házhoz szállítva 591

és teljes waggonrakományokban bármely vasut állomásra

a legolcsóbb gyári áron

Kneffel Károly és Fia

szén- és koksz-nagykereskedése Aradon. Városi és megyei telefon 139.

**A gyulavarsándi
jegyzői irodában**

egy a jegyzői teendőkben teljesen jártas **ki-segitő**, esetleg jegyzői oklevéllel bíró egyén, három havi időtartamra, havi 100 korona dja-zás mellett 578

**azonnal nyerhet
alkalmazást.**

Hotel Meteor szálloda

Telefon ... 57-25.

Interurban 70-67.

BUDAPEST,

Erzsébet-körut 6.

Mély tisztelettel értesitem Arad város m. t. közönségét, hogy a fenti szállodát átvettem és azt az elsőrendű szállodák szintjének szigorú betartásával fogom fiammal vezetni. Szives pártfogást kér:

737

Bokros és Fia.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
2. Jelige alatt.
3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.

A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.

A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Földbirtokos”-nak második levele ment, a kiadóba. 774

„Tavasz”-nak levele van. 778

ALKALMAZÁST NYER.

Gyermektelen házaspár, ki a konyhakertészethez ért házmesternek kerestetik Boros Béni-ér 13 sz. 748

Irnok

kizárólag keresztny, ki magyarul és németül perfekt ír és beszél azonnal felvétetik. LuttvákJózsefnél Asztalos Sándor-u 8. 772

Intelligente

deutsche Erziehlerin findet zu 8 Kindern dauernde Stellung. Offerte mit Zeugnis abschriften sub „1915“ an die Administration dieses Blattes erbeten. 759

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligentes deutsches Fräulein sucht Stelle zu Kl. der Emil-Kalka, Nagyszeben Lederergasse 2. 771

Gépszakvác

és motorvezető állást keres április 1-re, 48 éves nős egyén. Öm Kaba Márton, Odvos. 746

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

Asztalos S.-u. 2-3. sz. alatt 3 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló I. emeleti lakás a szükséges mellékkel. 1915. május 1-re. Bővebbet a lap kiadóhivatalán.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

Kiadó

Asztalos S.-u. 2-3. sz. alatt 2 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló II. emeleti lakás a szükséges mellékkel. azonnalra, vagy 1915. május 1-re. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

LAKÁST KERESNEK.

Egy diskrét

bejárata csinosan burkolozott szobát keresek a Wesselényi utca körn é kén. Megkeresések „Diskrét” jeli gére a kiadóba. 777

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Papírsválta

1000 db. 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadrag-ér. 781

Ha lábát

megakarja óvni a nedvességtől tévesen, cipőjére gummi betét félalpat, az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetében 775

Hasilag

készített elsőrendű barack lekvár és befitték eladók. Erzsébet királyné-körút 10. sz. 726

KÜLÖNFÉLE.

Az olvasó közönség

figyelmébe ajánljuk több mint 110 000. kötetből álló, elsőrendű Krausz Paulin-féle kölcsonkönyvtárt. Kötetenként 10 füzet. Teelen 511. 241

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

Mézők,

ki waggonepítési műhely-gyakorlattal bír, az akkord-munkában, de különösen az asztaloságban jártas, egy nagy waggongyár részére

kerestetik.

Ajánlatok „J. 4351” jelige alatt Haasensteim & Vogler A. G. Wien I. Schulerstrasse 11. küldendők.

Aradi nyomda részvényszaság könyvnyomdája, könyvkötészete és betűtömböntődje. Kiadótalajdonos: Aradi nyomda r. t.

414-1915.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az aradi cs. és kir. hadkiegészítési kerületi parancsnokság hivatalát J. évi február hó 22-én a várból J. zsef főherceg ut 10. sz. alá helyezte át. Arad, 1915. február hó 24. A városi tanács.

8498-915.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter érteletti a városi közönséget, hogy a nagyváradai miniszteri kirendeltség körzetében nagyszámban jelentkeztek elszegődő hajlandó mezőgazdasági munkások, kik hónapos vagy éves cseledeknek esetleg más vidékre hajlandók elszegődni.

Amidőn ezen munkakeresletet Arad város gazdákodó közönsége tudomására hozzuk, felhívjuk mind

4288-1915.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a 411-1914. M. E. rendelet értelmében folyó év február hó 15-én kezdve a m. kir. Ministeriumnak 1914. évi no en ber 28. napján 8181-914. M. E. szám alatt kiadott 10. delets 2 §-ának 8. pontja és utolsó bekezdése értelmében búzából előállított egyfajta kenyérlisztet, és sima őrlésű lisztet, ugyancsak a rozsból, az időzített 4 §-a értelmében előállított egyszemes m. nőszerű rozslisztet vagy a buza és rozsliszt keveréket ezen ut az előállítandó lisztkeverék, összes mennyiségének 50% át kitevő árpa, tengeri, burgonya, vagy rozsliszttel, (de nem rizs-akarmányliszttel) kell keverni.

Ugyanez a keverési arány irányadó akkor is, ha az időzített rendelet értelmében a kenyérlisztelő anyagokból kétféle együttesen használnak a keveréshez. Egyebekben az időzített rendelet szabályai érintetlenül maradnak.

A sütők, pékek és kenyérgyártó vállalatok buza és rozskenyér előállításához szintén csak a jelen rendeletnek megfelelően kevert kenyérlisztet használhatnak. Egyébként a m. kir. Ministeriumnak az eladásra vonatkozó kenyér előállításának, forgalombahozatalának szabályozása tárgyában 1914. december 2. napján 8800-1914. M. E. szám alatt kiadott rendelete érintetlen marad.

E nélfogva a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 918, illetve 2644-1915. sz. hirdetmény-vel Arad város területére megállapított maximális gabonárák alapul vételével az előhivatkozott kereskedelemügyi miniszteri rendelet 8 §-ában érintet % -os aróbbletek hozzászámításával a közforgalom tárgyát képező lisztfajták nagybani árai a következőképen alakulnak:

1. buza téssta liszt 100% búzából	67-4	korona
2. főzö-liszt 70% buza, 30% árpából	57 40	"
3. kenyérliszt 50% buza, 50% árpából	46 57	"
4. kenyérliszt 50% buza, 50% tengeriből	88 84	"
5. kenyérliszt 50% buza, 50% árpa- és tengeriből	41 96	"
6. kenyérliszt 50% rozs és 50% árpából	40 88	"
7. kenyérliszt 50% rozs és 50% tengeriből	89-26	"
8. sima őrlésű liszt 50% buza és 50% árpából	46 40	"
9. sima őrlésű liszt 50% buza- és 50% tengeriből	89-26	"
10. téssta 100% os rozsliszt	43 81	"
11. téssta 100%-os arpaliszt	44 18	"
12. téssta 100% os tengeri liszt	26 78	"

Ezen legmagasabb árak csak nélkül, az átvétel helyén az készpénz fizetés mellett értendők

A maximális árban beafoglaltatik a rakodó állomásokon való szállítás költsége is.

Figyelemesítjük a melomtulajdonosokat, a liszt, fűszer- vagy élelmiszerkedőket és szatócsokat, hogy a 8681/1914. sz. M. E. rendelet 8 §-a értelmében a keveréklisztet — akár szákokban, akár eg. éb zárt csomagolásban — mindenkor csak a liszt kevert voltának és a keverék arányának feltüntetésével szabad árulni. Az ez ellen vétők az 1895: XLVI. t.-e. értelmében büntetendők.

A lisztfajtákat a megállapított maximális áraknál drágábban árulni tilos, kivéve, ha a liszt árulása a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kicinyben, vagy részletekereskedésben) történik, mikor is az eladó csak olyan árakat számíthat, a melyek a megállapított legmagasabb áraknál nem aránytalanul magasabbak.

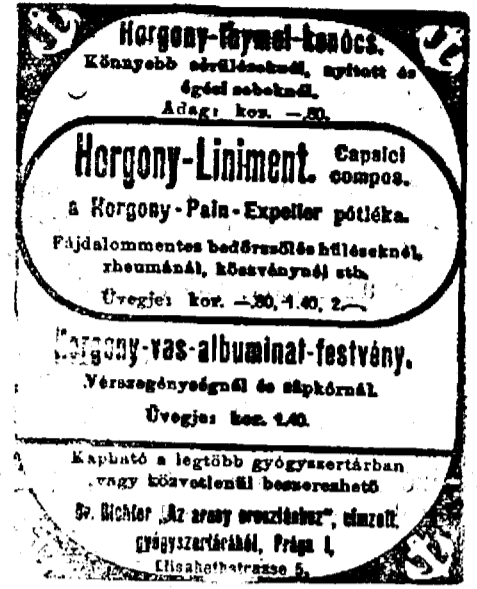
Aki ezen tilamat áthágja, illetve a legmagasabb árakon felül ebbe számítható bár ilyen meglekző gáltatást követ el, elfogad, adat vagy íjert a maga vagy harmadik személy javára, — amennyiben e cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el, és káthontopig tarjandó elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

Arad, 1915. február 20-án

A városi tanács.

azokat, akik ezen munkarökre reflektálnak, erre vonatkozó igényeiket 1915. március hó 1-ig a gazdasági tanácsnoknál jelentsék be

Arad, 1915. évi február hó 18. A gazdasági szék.

Hergony-Liniment. Capsici compos. a Hergony-Pain-Expeller pótléka. Fájdalommentes bedörzsölés köhögésknél, rheumánál, köszvényél stb. Üvegjel. kor. -30, 4.00, 2.-

Hergony-vas-albuminat-festvény. Vénességnyeségnél és sápkórnál. Üvegjel. kor. 1.00

Kapható a legtöbb gyógyszerertárban vagy közvetlenül becserezhető Dr. Richter „Az arany orvoslás”, elszett. gyógyszerertárban, Prága I. Elisabethstrasse 5. 8761